اللهم صل على محمد ما اختلف الملوان وتعاقب العصران

وكرر

[illegible]

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

Süleymaniye Kütüphanesi

٣٧٩٥

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 3795
Eski Kayıt No:

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله الذي جعل النظام لانتظام الكلام ۰ والصلوة والسلام
على محمد سيد الانام ۰ وعلى آله العظام واصحابه الكرام ۰ وبعد
بو عبد فقير ورق حقير قليل البضاعة ۰ عديم البراعة ۰ حضرت
فخر العابدين ۰ قطب الواصلين ۰ موفق من عند الله رب
العالمين شيخ سعد الله حلواني اسعده الله جده ۰ واجد سعده جنابلرينه
حسن عقيده واعتقاد ايله اول سرور كاينات ومفخر موجودات
عليه افضل الصلوات واكمل التحيات حضرتلرينك مدحنده بنا
ابو عبد الله محمد بن حبان المصري مولداً المعروف بالبوصيري برد
الله مضجعه نك انشا ايتدوكي قصيدهٔ برده ديمكله موصوف اولان
قصيدهٔ طيبهٔ مباركه نك الفاظ عجيبه والغاز غريبه سندن معنا
زبان فارسي ايله مشروح اولان شرحندن نحوا لسان تركي ايله
مشروح اولمغين شاورهٔ لطيفه اشارت شريفه بيورلدوغي
تجرد شيخ حضرتلرينك يمن همت وحسن طويتلري ايله بقدر الوسع والامكان
قصيدهٔ مزبوره شرح اولنوب ولسان تركيله منظوم ترجمه ايلين
عزيز مترجمك قصيده سي دخي هر بيتك مقابلسنده قيد اولندي

ولبو اول قصيدهٔ مباركه در عبد الله بن محمد البوصيري نور الله مضجعه
ايدر بو قصيدهٔ غرانك انشاسنه سبب اولدر كه اتفاق بكا
خلط فالج عارض اولدي نعوذ بالله من ذلك بنم نصف اندامم
حركتدن منع ايلدي حضرت محمد مصطفى نك مدحنده بر قصيده انشا
ايدوب واني كله اول الله تعالى نك عظيمه دركاهنه استشفاع
ايدم ديو فكر ايدوب بو قصيدهٔ شريفه نك انشاسنه اشتغال
اولنوب تمام اولدقده نصفكره كيجه ياتوب منامده حضرت سلطان
انبيا عليه السلام كوردم كه كلوب مبارك اليله بني مسح ايدوب
في الحال بكا صحت وعافيت ايرشوب اول صباح اوطه
دن چقوب بازاره واردم اتفاق بر درويش بكا كلوب
ايتديكه يا سيدي اول حضرت رسالتي مدح ايتدوكك قصيدهٔ بني
اشتمكلك استرم اني بكا تعليم ايله ديدي حال بو كه بن بو قصيدهٔ
وبو واقعهٔ لطيفهٔ هيچ بر احده ايتمامش ايدم ايله اولسه بو درويشه
بن ايتدم حضرت رسولك مدحنده بن قصايد كثيره انشا
ايتمشم سن طلب ايتدوكك قنقي قصيده ديدم درويش مزبور
جواب ويروب ايتديكه بن چقو ايدنيدوكم اول قصيده در كه
انك اولي امن تذكر جيران بذي سلم در كه بن انى دون كيجه

منامنده کوردکه بو قصیده‌یی علیه التحیات حضرت رسالتک علیه السلام حضورده
جمهور افراد ایله اوقودیلر و حضرت نبی علیه السلام بو قصیده‌یی قلیچ کبی چایل
ایدمشلر ایدی دیو جواب ویردی منتظر ایدم بو قصیده‌ء مزبوره‌یی
درویش مذکور ویردم بعده درویش قصیده‌یی الوب کیدوب بنم
ایله انک آراسنده اولان واقعه‌یی خلقه سویلیوب قصیده‌ء مزبوره بین
الناس اشتهار بولدی عاقبت ملک طاهرک وزیری صاحب بهاء الدین
طاب ثراه خدمتنه یتیشوب صاحب مذکور قصیده‌یی بندن استنساخ
ایلیوب بویله نذر ایلدیکه قصیده‌ء مزبوره‌یی هر بار که استماع ایلدیکده
ایاغی اوزرینه طوروب باشی آچوب دکلر ایدی و بو وجهله
صاحب مذکور بو قصیده‌ء مذکوره‌یی معزز و مکرم طوتوب بونکله
کندو و اهل بیتی تبرک ایدوب بونک برکاتنده مقاصد عظیمه‌ء
دینیه و مطالب دنیاویه‌یه یتیشوب بالآخره صاحب مذکورک موقعنده
اولان صاحب سعد الدین فارقی به رمد مخوف واقع اولوب شویله که
اطبای عصر انک معالجه‌سنده عاجز اولمشلردی بر کیجه سعد الدین
منامنده حضرت رسولی کوردی علیه السلام ایدر وار اول صاحب
بهاء الدینک بن بردة الدیندن قصیده‌ء برده‌یی آل ایکی کوزک
اوستنه سور که شفا و افاقت بوله سن دیدی اتفاق سعد الدین

اویقودن

اویقودن اویانوب صاحب بهاء الدین قتنه کلوب واقعه‌یی بیان
ایتدکده صاحب مذکور ایتدی که بنم قاتنده برده آدلو نسنه یوقدر
اما حضرت نبینک مدحنده بوصیری انشا ایتدوکی قصیده‌لر واردرکه
بز انکله استشفاع ایدرز دیوب اول وقت مذکور سعد الدین
الوب قصیده‌ء مزبوره‌یی کوزینه اوقیوب الله تعالی دن بو قصیده ایله
استشفاع ایدوب اول وقتده مذکور سعد الدین شفا
و صحت بولدی دیو مذکور بوصیری خبر ویردی و بو قصیده‌ء
شریفه‌یی نیت صالحه ایله استماع ایدوب حسن قبول ایله اخذه موفق اولدر
و بو قصیده‌ء مذکوره هر قنغی اوده کی اوقونور اول اودن سرقه و یغمه
و هر کیمده که اولسه صویه غرق اولمقدن و درلو آفاتدن اولمسون
الله تعالی حضرتی حضرت رسول علیه السلام حرمتنه و شرفنه محفوظ و مصون قیله
و بو قصیده‌نک مضمونی اون فصل اوزرینه درکه بیان اولنور

الفصل الاول امن تذکر جیران بذی سلم ° مزجت دمعا
جری من مقلة بدم ° الف حرف استفهام من حرف جر در تذکرک
معناسی اکمکدر جیران جمع جار درکه جار قوکشی معناسنه در
و ذو صاحب معناسنه درکه حالت رفعی واو ایله و حالت نصبی
الف و حالت جری یا ایله درکه جائی ذو مال و رایت ذا مال

ومررت بدني حال وسلم بر اتخدر ودمع كوز ياشدر ومقله كوزك
تمام آغنه وقراسنه ديرلر وبيتك معناسي اولدر كه شاعر انارايد
برمانه كندو نفسنه خطاب ايدوب ايدر كه اي كمسنه سن بو كوز ياشني
قانه قرشدروب كوزكدن آقيديرسن اول آغاجك صاحبي اولان
ياراني اكثوب وتذكر اتكدكرندنه نته كم مترجم بيورر ترجمه
اكدكمى ذي سلمده كي اهل وجيرتي • كيم قان ايتش آغلتي كوزينك
اولدي عادتي • ام هبت الريح من تلقاء كاظمة • واومض
البرق في الظلماء من اضم • ياخود بو ريح بيل اسمكدر وتلقاء طرف
وجهت معناسنه در وكاظمه حضرت رسالتك عم مبارك اولدوغندن
در وايماض البرق بر فكر روشن اولمغلغيندر وظلما جمع ظلمتدر كه
قرانكولق معناسنه در واضم بر طاغ اديدر وبيتك معناسي اولدر كه
بو وجهله كوز ياشي دوكمك اول ذكر اولنان ياراني تذكر ايدوب
اكلقدن ميدر يوخسه رسول الله ك مدينه سي جانبندن اسن يلدن ميدر
ويا كيجه لرده برق روشنلغي سبيندنميدر كه اول برق مدينه ده نور
نك طرفنده اولان طاغدن كلور ترجمه يا يلي اسدي كاظمه دن يوخسه
برقمى • اليديردي اضمده كه منع ايتدي ظلمتي • فما لعينيك ان قلت
اكففا همتا • وما لقلبك ان قلت استفق يهم • اكففا امر حاضر

تنشيه

تثنيه مؤنثدر همتا دخي تثنيه همى الدمع يهمي دن قچان اسيلان ايله
واستفق امر حاضر در افاقه دن مشتقدر ويهم تام عقلي ذهب من
العشق اوغيره يهيم دن فعل مضارع در علامت جزم اولمغين عين
الفعل ساقط اولمشدر وميم متحرك اولمق ضرورت شعريه دندر كه
الساكن اذا حرك حرك بالكسر در وبو بيتده صنايع شعريه دن
بر صنعت وار در اول صنعته مشابهت ديرلر مشابهت
اولدر كه ايكي كلمه نك احدي هجاسي اخري سندن مشتق كبي اوله با وجود كه مشتق
اولميه همتا ايله يهم كبي وبيت اولكده دخي صنايعدن مناسبت وار در
كه ريح ايله برق ذكر ايلدي وبو بيت دخي شاعر طيب الله ثراه كندو
نفسنه خطاب ايدوب ايدر كه اي كمسنه سنك ايكي كوزوكك نه عجب حالي وار كه
اكر ايكي كوزم اغلمقدن ساكن اول ديسم انلر اغلمغي زياده ايدرلر وسنك
كوكلوكك دخي نه عجب حالي وار كه اكر اي كوكل عشقدن آيليوب عقلوكي
جمع ايله ديسم جنون عشقدن بيهوشلغي زياده ايدر ترجمه اغلا ديدكجه
كوزك نولدي ياش دوكر • آيل ديدكجه كوكلوك ارتردي حيرتي •
ايحسب الصب ان الحب منكتم • ما بين منسجم منه ومضطرم • الصب العاشق
والمنسجم الدمع سال والاضطرام النار التهابها ايحسب ده اولان همزه استفهام
در انكار ايچون يعني عاشق مشتاق كمان ايدرمي كه عشقي كزلو اوله با وجود

ایکی امرک هر بری سبب ظهور عشقدر که اول سبب ظهورک بریسی
کوز یاشیدر و بریسی حیران کوکل کوینمه‌سیدر ترجمه
انداکه کوز یاشیله یورک آتشی اوله • عاشق صنوریمی کزلمک
اولور محبتی • لولا الهوی لم ترق دمعا علی طلل • ولا ارقت
لذکر البان والعلم • هوانک معناسی عشقدر ولم ترق اراق
دن مشتقدر که اراقه آقیتمق سنلری دوکمکدر و طلل ویران بنالرکه
اثرلریدر ولا ارقت فعل ماضی مخاطبدر وارق سهر معناسنه درکه
سن اویامزدک دیمکدر و بان بر اغاجدر که رعنالغی ایچون آنی محبوبک
قدینه تشبیه ایدرلر اکه تورکجه صوروقون اغاجی دیرلر که دکز کنارنده قریب
اولان یرلرده اولور و علم بر طاغ ادیدر و بو بیتده داخی معنا بعدن
لم ترق ولا ارقت ده شبهت واردر هما الیهی کیبی در • وبیتک معناسی
اولدر که اگر سنک عشقک اولمیایدی کوز یاشنی ویران اللرک اثرلری
بقیه سنه دوکمیایدک و اول محبوبک قدینه تشبیه اولنان اغاجک ذکرینه
اویانمق ایستمیایدک که کوزک اویقودن آچلمیایدی که اول طاغ اول محبوب
سلطانک قرارکاهیدر ترجمه عشق اولمیدی اگر دوکمزدک سن منازله
هم اکنردی یشلو کوزک اراقتی • فکیف تنکر حبا بعد ما شهدت • به
علیک عدول الدمع والسقم • کلمه کیف استفهام ایچوندر و هاء تعجب ایچون اولور

قوله

قوله تعالی کیف تکفرون بالله کبی و بو مقامده دخی تعجب ایچون اولمق
مناسبدر یعنی شاعر نور الله مضجعه کندو نفسنه خطاب ایدوب ایدرکه
عجب حالدر که کوزک شاهدلری و خسته لغک و ضعیفلغک سنک عشقکه
شهادت ایلدکدن صکره سن کندو عشقوکی انکار ایلرسن و عشقوکی
گیزلرسن ترجمه عاشقلغه نیجه سی انکار قیلرسن • یاشیله
خسته لکک و یریکن شهادتی • واثبت الوجد خطی عبرة
وضنی مثل البهار علی خدیک والعنم • وجد محبتدر و عبرة
کوز یاشیدر و ضنی ارقلقدر و بهار صاری گلدرلر و خد یاکاغی
معناسنه در و عنم قزل سوکد اغاجنه دیرلر اکا فارسیده
بید طبری دیرلر و بو بیتده لف و نشر مرتبدر یعنی تعجبدر که عشقی
انکار ایلرسین با وجود که فرقت دوست و حرقت محبت کوز یاشندن
وارقلقدن حاصل اولمش خطلری یعنی یوزلری اثبات ایلدی و خط
عبرهدن مراد کوز یاشیدر که قان ایله مخلوط اوله قزل سوکت اغاجنه
بکزر اوله و خط ضنادن مراد یوزک و بدنک صاررولغیدر که زر کبی اوله
ترجمه نام عشق یازی یار مشکن صاری و قزل • صاری ویکیت
رنکی کوزده عبرتی • نعم سری طیف من اهوی فارقنی • والحب
یعترض اللذات بالالم • طیف خیال معناسنده در یعنی نوم شاعر عاشق

ومحبوبک خیالی انک مصاحبی و اول حالده انی اویانق طوتر بر حالده
عشق جمیع لذتلری الم مختلط اقلور و جمع لذتیده، و افراد الده
اشارت وار در که لذت عشق المدن زیاده در ترجمه
یارک خیالی کلدی قومدیکه اویویم • سوکو ملکدر ایدر عیش درلو کزنتی
يا لائمي في الهوى العذري معذرة • مني اليك ولو انصفت
لم تلم • لایم ملامت ایدیجیدر و هو عشقدر و عذری عشقک صفتیدر
که بنو عذره یه منسوبدر و بنو عذره اسم قبیله که بر جنسیله عشقده
و محبتده مشهورلردر که هر بیرده کیم انلردن عاشق اوله فی الحال
اولورلر یعنی ای بنی ملامت ایدیجی که بن عشقک عذرنده ایکن بنم سکا عذرم
وار در و اکر سنده انصاف اولیدی بنی ملامت اتمز ایدک ترجمه
ای عاشق اولدیغیمی ملامت قیلن بنی • انصافک اولسه ترک ایدر ایدک ملامتی
عدتك حالي لا سري بمستتر • عن الوشاة ولا دائي بمنحسم
قوله عدتک یعنی تجاوز ایلدی بنم حالمدن ای بنی ملامت ایلیجی شویله که بنم
سرم کزلو دکلدر عن الوشاة یعنی قوجیلردن و دخی بنم دردم منقطع
دکلدر انحسام انقطاع معناسنه لغات متداخله بولنمدی مکر انصرام و انحذام
بولندی که غالب قلم ناسخدن سهو واقع اولمش اوله و یا خود انجذام
اضداددن اوله بو اراده انحسام انقطاع معناسنه اوله ترجمه

عذل ملامت

حالم ایشتدی سکا دکل نهان • درد و غم کسلدی نه واشی و شناتی
محضتني النصح لكن لست اسمعه • ان المحب عن العذال في صمم
محضتنی یعنی نصیحتی بکا خالص ایلدک لکن بن اشیدر دکلم ان
المحب اه یعنی بدرستی و راستی عاشق عذالدن یعنی ملامت
ایدیجیلردن صاغردر اشتمز ترجمه ویردک ایو اوکت اوت انی
اشتمدم • لابد همیشه عاشق اشتمز نصیحت • اني اتهمت
نصيح الشيب في عذلي • والشيب ابعد في نصح عن التهم یعنی بدرستی
و راستی بن تهمت ایلدم پیرلکک نصیحتنه ملامتله حال بو که پیرلک
نصیحتده تهمتدن ایراقدر ترجمه شیبم نصیحتنی ایلدی اکا تهمت
ایلدم • نه وجه وار که شیبه کیشی قیله تهمت

الفصل الثاني

فان امارتي بالسوء ما اتعظت • من جهلها بنذير الشيب والهرم
فان امارتی بالسوء یعنی بنم نفس اماره م که بنی بر امره دعوت ایدوب
بکا بیر امر نسنه دعوت ایدوب امر ایدر ما اتعظت یعنی وعظ و
نصیحت قبول ایلمز جهل اولدوغی سببدن پیرلکک و دخی پیر کیمنه لکوک
ملاقاتله کتوردوکی افتسیله یعنی قورقتمسیله ترجمه اماره نفسم اولدی
و عظیله متعظ • شیب و هرم بزیرنی بیلدی جهالتی • ولا اعدت
من الفعل الجميل قرى • ضيف الم برأسي غير محتشم • قوله ولا اعدت

یعنی بنم نفس امارم فعل جمیلدن نسنه احضار اتمدی شول قونغك ضیافتنه
که اول قونغك بنم باشمه اندی حال بوکه اول قونغك غیر محتشمدر
یعنی غیر معذوردر اول سبیله نادم لذات اولان چوق تدن قبوغ قحیدر
اول قوتوق بیر کمی ترجمه بر غیر محتشم قونق اندی باشمه
نزول قلمادی اکه فعل جمیلدن ضیافتی • لو کنت اعلم انی ما اوقره •
کتمت سرا بدا لی منه بالکتم • قوله لو کنت الخ یعنی اگر بن بلمش اولیدم
که اول قنوغه تعظیم ایدمیجکدم اول قونوغی بیر لکدر سر تله جهان ظاهر
اولدوغی کبی انی کتم دیکله موصوف اولان بیاتلر رنك ایدوب
تلبیس ایدردم و کتم اول بیاتدر که خضاب ایدرلر انوکله حواجبن ظاهر لغه
اللرین دخی صاچلرین بویلر ترجمه بلسم که حرمت اتمزم باشم
اغنه • کتم ایدریدم سواد کتم برله شیبتی • من لی برد جماح
من غوایتها • کما یرد جماح الخیل باللجم • الجماح الاول النفس جح درکه
دایم اونه کواوله و جماح الخیل اتلرك قیترلکی یا ووزیدر والغوایة
نفس اماره نك ضلالتیدر و اللجم جمع لجام در لجام اویانه دیرلر
وقوله من لی الخ یعنی کیمدر که نفس اماره ضلالتدن دوندره نته کم
جماح الخیل کبی اویانیله دوندررلردی ترجمه انك جماحی نته کم
رد ایدر لجام انی کا شکه رد اولیدی نفسم غوایتی •

فلا ترم بالمعاصی کسر شهوتها • ان الطعام یقوی شهوة النهم •
النهم بو زن تحسن صفت مشبهه در نهمتدن نهمت حرص معناسنه در
وقوله فلا ترم نهی حاضر در رام یرومدن لا تقصد کبی یعنی طلب ایلمه
معصیتلر ایله نفس اماره شهوتنی یعنی اشتهاسنی صنقلغنی بدرستی
ورستی حرصك اشتهاسنی قوی ایلر ایله اوله معلوم اولدیکه
نفس اماره نك اشتهاسنی ایتمك معاصی ایله اولمز ایمش و طعام
دخی حریصك هر اشتهاسنی قوی ایلر ایمش ترجمه بس معصیتلرله
کوکل شهوتن جمه • قوتلنور طعامله حرص ایلی شهوتی • والنفس
کالطفل ان تهمله شب علی • حب الرضاع وان تفطمه ینفطم • قوله
ان تهمله یعنی اگر طفلی قویه سن قوارشب یعنی حریص اولور وقوله تفطمه نفرت
بابندن در یعنی اگر طفلی سوت امکدن ایره سن ایرلور و سودی
انویرر بیتینک معنالری اولدر که نفس طفل اوغلان کبیدر اگر سوت
امکدن منع اتمیه سن دخی زیاده اولور اگر منع ایده سن ممنوع اولور
ترجمه نفسنك رضیعه بکزر اگر قورسك و گر • قطع ایده سن کلور کا
بختی قطعی • فاصرف هواها وحاذر ان تولیه • ان الهوی ما تولی
یصم او یصم • قوله فاصرف یعنی دوندر و قوله یصم احمی یعنی دن
معناسنه اوق بتشدرب اولدر مکدر و علامت جزم الحون ها یه

ساقط که نفسنک هواسنی دوندرسن اول هواسنی حاکم ایلکدن
حذر ایله بدرستی ورستی اول هوا مادامکه نفسه حاکم اوله اول
اوق اتوسنی اولدرر یاخود سنی عیب و عاره تشید ر ترجمه
نفسنی نفسکه دیلکین ویرمه صقین • تا دکمیه سکا عیبا و وصبیح
وراعها وهي في الاعمال سائمة • وان هي استحلت المرعى فلا تسم
قوله وراعها یعنی مراعات نفس ایله یعنی کوزدکه اول نفس اعمالده سائمه در
یعنی اوتلاقده قولاینه یوزتجیدر فلا تسم اسام بسامدن مشتقدر که تقول
اسمت الماشية اذا اخرجتها المرعى وان وصل الجوبندر تقدیری وراعها
وهي في الاعمال سائمة فلا تسم وان هي استحلت المرعى یعنی واکرچه اول
نفس وتملاعکل لذت دیجی وحق اولورسه آنی اوتلاغه چیقارمه یعنی
صالحه قولاینه ویرمه بلکه کوزدمک کرکسن که محفوظ اوله ترجمه
کوزد صاله اولسون آنی بخشی عبادات • مرعای طتلو بولدوغم
قورا سامتی • كم حسنت لذة للمرء قاتلة • من حيث لم يدر ان
السم في الدسم • یعنی نجه کره لذت بولندرن ایوکلو حال بوکه
اول نسنه قاتلدر تسول حسنتنکه کشی آنی بیلمز که في الواقع اول اجر
دن تیر بن طعام ایکنده ترجمه ای نجه نسنه طتلو کلور نفسه
عاقبت • معلوم اولورکه زهر ایمش انک دسومتی • واخش الدسائس

من جوع ومن شبع • فرب مخمصة شر من التخم • قوله واخش یعنی
قورق دسایسدن که جوعدن وشبعدن اوله یعنی فتنه لرکه آجلقدن
اوله بس نجه آجلق وار که طوقلقدن شرلودر یعنی طوقلق فتنه سی
اولدرکه طوقلق کاه هلاک اولمغی موجب اولور وکاه هلاک برآفتدرکه
کشی مشوش الحال اولیوب نعوذ بالله کلمهٔ کفره ایلدر ترجمه
میل ایتمه جوعه وشبعه اوسطی کوزت • ای نجه مخمصه ایله دردنجه
بطنتی • واستفرغ الدمع من عين قد امتلأت • من المحارم والزم
حمية الندم • قوله واستفرغ یعنی کوز یاشنی استفراغ ایله وقوله
قد امتلأت من المحارم یعنی کوز حرامدن طولدی وقوله والزم حمية
الندم یعنی پشیمانلغک حفظنه ایله بتک معناسی شتا وضاعف ایله اجه کندو
نفسنه خطاب ایدوب ایدر که کوز یاشنی دوک که کوزی حرامه باقشدر
نظر ایلمکده اختلاط ایله ممتلی ومختل الحال اولمشدرکه استفراغ اخلاط ردیه
کرکدر ومن بعد بر پرهیز وندامت التزام ایله ترجمه یاشی حرامله طولو
کوزلردن اقید • قلغل بجون کناهلرک اجون ندامتی •
وخالف النفس والشيطان واعصهما • وان هما محضاك النصح
فاتهم • وخالف یعنی نفسه وشیطانه مخالفت وامر ایلکنه عاصی
اول واکر انلر سکا خالص ومتلق کوسترهلرسن انلری کوزیله متهم قیل

كه اكيسي داخي دشمنكدر نته كم حضرت رسالت عليه السلام بيوردي
اعدي عدوك نفسك التي بين جنبيك و حضرت حق جل شانه شيطان
عليه اللعنه حقنده بيوررانه لكم عدو مبين ترجمه شيطان و نفسه
عاصي اولوب قيل مخالفت • اوكت ويررلرسكا ايله تهمتي
ولا تطع منهما خصما ولا حكما • فانت تعرف كيد الخصم والحكم • يعني
مطيع اولوب ايل اكيسندن هر برينه خصم اولدقلري حالده اولسون
ويا خود حاكم اولدقلري وقتده اولسون پس سن خصمك و حاكمك مكرين
بيلورسن ترجمه خصم و حكم فسادني بيلورسن انلره • خصم اولسه
يا خود حاكم انيه اطاعتي • استغفر الله من قول بلا عمل • لقد نسبت به
نسلا لذي عقم • يعني مغفرت طلب ايدرم عملسز قولدن اول جهتله تجرد
قوله قطعا ولدي اوليان عقيمي نسبت ايلدم ترجمه نسلي عقيم كبي عملسز مقاله
نسبت قلدم انذن ايدردم انابتي • امرتك الخير لكن ما ائتمرت به •
وما استقمت فما قولي لك استقم • يعني سكا خيري امر ايلدم لكن بن امري قبول
ايلدم و مستقيم دخي اولمدم پس نيجه سكا استقم ديو امر عظيم ايليدوكم نه در
زيرا كه استقم امر عظيمدر كه حضرت رسالت شيبتني سورة هود ديدي يعني
بني سورة هود پير ايلدي اول جهتله كه اول سورة كريمه ده حضرت رسالت
ربّ العزة فاستقم كما امرت ديو بيورمشدر ترجمه جز انكله ديدم طوغري

اولوب

اولوب برن خلمدم • پس نيجه قيلدم بن سكا كه استقامتي • ولا تزودت
قبل الموت نافلة • ولم اصل سوى فرض ولم اصم • يعني موتدن
اوكدين بن نافله نمازي و اوروجي زاد ايدنمدم و دخي فرضدن غيري
نماز قلمدم و اوروج طوتمدم كه سبب رفعت درجات اولا يدي ترجمه
اولمزدن اوك نافله لر زاد ايدنمدم • صوم و صلوة قلمدم الا فرضيني

الفصل الثالث ظلمت سنة من احيي الظلام الى • ان اشتكت
قدماه الضر من ورم • ظلمت سنة يعني ترك ايلدم زماني ضايع
اول ذات شريفك سنتني كه يعني نافله نماز له قراكولق كيجه لري احيا
ايلردي شويله تبعه دكين اكي مبارك اياقلري شيشمكدن ضرر كلدوكي
سببدن شكايت ايلديكه اول ذات شريف محمددر عليه السلام ترجمه
اولدي ولري يري طوتمنك سنتني قودم كيم اياغي قاوردي ورمدن
شكايتي • وشد من سغب احشاءه وطوي • تحت الحجارة كشحا مترف الادم
قوله مترف الادم اي الواسع عيش لامته بالنعمة وهو منصوب بانه حال من
النبي صلى الله عليه وسلم يعني انه يفعل كذا وكذا حال كونه مترف الادم اي حال
كونه عن القلب مستغنيا عن حيوة الدنيا وزينتها لا من ضرورة وشد عليه
قوله لبعد وراوده الجبال الشم من ذهب يعني اول حبيبك سنتني
ترك ايلدم كه اجلقدن كندونك مبارك بغرسقلرين حجر بغلر ايدي

وطاعت اكتنده محكم طورردي تاكه كافرلر انى آج صنيالردي بومترف
الادم اولدوغى حالده ترجمه آج اولدقجه يوركى صاتمجوق
نازك تنينه بغلر ايدي اول بچارتى • وراودته الجبال الشم
عن ذهبت عن نفسه فاراها اياها اشم • راودنك مصدري مراوده در
مراودهنك معناسي ارادتدر وارادت ويلكدر ويقال راوده عن
نفسه نته كم كلام قديمده وراودته التي هو في بيتها عن نفسه الاية
وراودته نك فاعلي جبالدر الشم جبالك صفتيدر كه جمع اشم در واشم
اعظم معناسنه در ايله جبال كه التوندن ايدي فاراها نك فاعلي حضرت رسالتدر
وضمير بارز جباله راجعدر وقوله اياها اشم اي صفت الكوندر كه مار سنده
دافا اولمشدر مسرت سرجالى يعني رجال كيبي شمم دين ارتفاع معناسنه در
وبشنك معناسي مكر حضرت باري تعالى اسمه امري ايله التوندن مخلوق بوجه
طاغلري حضرت رسالت عليه السلام حضورينه كلوب يا رسول الله بزي قبول ايله
كه الله تعالى بزي سكا ويردي تاكه احتياج اولدوغى وقتده بزدن
التون خرجه سن ديوب مراد ايلديلر حضرت رسالت عليه السلام قبول ايلميوب
كمال ارتفاع ايله ارتفاع واستغناي تمام ايله استغنا كوستردي ترجمه
التون كشي اوكلنه اكدرلر ايدي كل • اول كوسترردي ال چكوب اندن
رافتي • واكدت زهده فيها ضرورته • اي الضرورة لا تعدو على

على العصمة • قوله اكدت يعني تأكيد ايدوب محكم ايلدي وضرورت
حاجتدر وتعدو وعداوتدن مشتقدر كه عداوت ظلمدر وعصمه
عصمتدر كه عصمت اولدر كه انكله اعتصام اولنه وضرورت اول
مرفوعدر كه اكدتك فاعليدر وزهده مفعولدر مفعول به سيدر يعني ترك ايلدوكم
اول ذات شريفك سنتي كه اول سلطان زهده مشغول قدر زهده حاجتى
تأكيد ايلديكه اول جهان حقنده زيرا شوني كه پادشاه لا يزال
اعتصامه سبب ايلمشدر كه ضرورتى اكه ظلم ايمز زيرا انك دنيايه
ميلي يوقدر ترجمه زهدين ضرورتى اني محكم قيلور ايدي •
زيرا ضرورتنه بكلر ايدي عصمتى • وكيف تدعو الى الدنيا ضرورة
من • لولاه لم تخرج الدنيا من العدم • بتيك معناسي نيجه دعوت
ايليه دنيايه اول كسنه نك ضرورتى كه اكر اول كسنه اولميدي دنيا عدمدن
وجوده كلميه ايدي نته كم باري تعالى حديث قدسيده بيورر لولاك
لولاك لما خلقت الافلاك ديدي ترجمه اولكم اولميدي اولمزيدي
جهان • دنيايه نته دعوت ايده بيلور ضرورتى • محمد سيد الكونين و
الثقلين • والفريقين من عرب ومن عجم • الكونين دنيا واخرتدر
والثقلين ادم وپريدر والفريقين تثنية الفريق در كه فريق بولك معناسنه
در والعجم جمع عجمدر وعرب بالضم والتسكين لا عرب معناسنه در وبتيك معناسي

اول ذات شریفکه محمد کونینک و ثقلینک و عربدن و عجمدن ایکی فریقک
اولوسیدر ترجمه سنک جمیع کونه محمددر که آنک • هم انس و جن
و عرب و عجم دعوت امتی • نبینا الآمر الناهی فلا احد • ابر فی قول لا
ولا نعم • یعنی اول محمد و شریفدر که پیغمبرمزدر معروفه امر و منکردن
نهی ایدیجیدر پس مخلوقاتدن هیچ بر احد اندن ایلرو بو قدر که بر مجلسده نعم
دیه ار توق اندن لا کلمه و لا مجلسده و هم لا کلمه ار توق نعم کلمه
ترجمه اولدر پیغمبر امر و نهی کیسه نک طاوغم ده کسنک اکلامی یوقدر قالی
هو الحبیب الذی ترجی شفاعته • لکل هول من الاهوال مقتحم • یعنی اول
حبیب الله در که آنک شفاعتی رجا اولنور اهوال دنیاویه و اخرویه دن
هر هول مقتحم ایچون یعنی قورقولردن هر عظیمه داخل اولان قورقولر
ایچون ترجمه اول بر حبیبدر که قتی قورقولر ایچون • مجموع عالم انی
ایدرلر شفاعتی • دعا الی الله فالمستمسکون به • مستمسکون بحبل غیر منفصم
مستمسکون انلردن تمسک ایدیجیلر یعنی الله تعالینک دعوتنه اعتصام
ایدوب الله ضیعندیلر و حبل لغتده ایپ دیرلر حبلدن مقصود حبل الله در که
اول قرآندر که غیر منقطعدر قال الله تعالی فاعتصموا بحبل الله جمیعا و
بیتک معناسی اول حبیب الله یعنی کمسنه لری الله تعالی یه دعوت ایلدی بیوک
کمسنه لرکه تمسک ایدیجیلر انک رضاسن کوزلدیلر برابه یاپشدیلر

١١

که هرکز منقطع اولمز اول قرآندر ترجمه اوز لیه یمین ایپه یپشدی
اوین اکا • زیرا که طوغری حق یولنه طوندی دعوتی • فاق
النبیین فی خلق و فی خلق • ولم یدانوه فی علم ولا کرم • یعنی اول
حبیب محترم و شرفده جمیع انبیا و رسلدن فایق اولدی یعنی تجاوز ایلدی کوستردی
خلقتدن و خلقدن یعنی سیرتدن نته کیم انا افصح دیدی و قال الله تعالی
انک لعلی خلق عظیم و انبیا و رسلدن هیچ آفریده علمده و کرمده انکله
مقارن اولمز • خلقده و خلقده قموسیندن زیاده در ترجمه
علم و کرمده بو قدر اکمه قربتی • وکلهم من رسول الله ملتمس •
غرفا من البحر او رشفا من الدیم • غرف لغتده صوی ال ایله دریادن
و یا نهردن الوب قالدرمقدر • و رشف صویی اکی طوداغیله امکدر
و بو محلده مراد بو در که یغمور صویی اکی طوداغیله امقدر که
الدیم قولینک معناسیدر و دیم یغمور در و بیتک معناسی جمیع انبیا
و رسل حضرت رسولدن التماس ایدرلر ابدا انک بحرندن بر مقدار صویی
الدلر و انک علومی یغموردن بر قطره الالر ترجمه انک کاری غرفه
و باران شفله مجموع انبیا دیلراندن شفاعتی • وواقفون لدیه عند حدهم
من نقطة العلم او من شکلة الحکم • شکلت من شکلت الکتاب دیرلر تحقیق کتابی
اعرابیله قید اتمه لرو شکلت بنادمه در شکلتدن یعنی

حکمتلرک براعه ابندن دیک اولور بتنک معناسی یعنی جمیع انبیا ورسل
واقفلردر انک نقطه علمندن وشکله حکمتندن اولدقلری حالده وحضرت
رسولک بسائط ومرکبات علملرنده درجه سی واردر انک نهایتنه علام
الغیوبدن غیری نک اطلاعی یوقدر ترجمه طورر قتنده هر بری جون
نقطه دن • یا شکله که قیلدی علم وحکمتی • فهو الذی تم معناه
وصورته • ثم اصطفاه حبیبا بارئ النسم • بارئ النسم
یعنی خالق النفسدر ومعنی بیت اشبو ابیات ماضیه نک نتیجه سیدر یعنی چون
مقرر اولدیکه جمیع انبیا ورسل ایله برابر دکلدر پس لازم کلدیکه
حضرت رسالت بر ذات شریفدر که انک صورتی ومعناسی
تامدرکه هیچ قصوری یوقدر وبعد التمام فی الصورة والمعنی حضرت باری
النسم جل جلاله انی حبیب ومحبوب ایدیندی ترجمه انی حبیب ایدیندی
یرادن خلایق • ارشدی جون تمامنه معنی وصورتی • منزه
عن شریک فی محاسنه • فجوهر الحسن فیه غیر منقسم • قوله غیر منقسم
یعنی انک حسنلری جوهرینک بعضی کندو ذات شریفنده وبعضی آخری
غیرده اولور دکلدر بلکه فی ذاته در یعنی غیره دکلدر یعنی اول حبیب اکرم حضرتلری
اکه شریک بولنمقدن منزه در یعنی شریکی یوقدر زیرا انده کم وحدانیتده
وعادته تنزیها بذه حق تعالی منزه فاذا اکان کندیک لازم کلدیکه انک حسنی

جوهری غیر منقسم اولور که مخصوص اوله ترجمه اول دریکانه ده
منزه شریکدن • یوقدر جوهر حسن جوهرینک انده قسمی •
دع ما ادعته النصاری فی نبیهم • واحکم بما شئت مدحا فیه واحتکم
قوله دع یعنی ترک ایله شول نسنه که نصاری اول نسنه نبیلری
حقنده انی دعوی ایلدیلر واول نبینک مدحی بابنده نه دیلرسک
حکم ایله ودخی حکمه راضی اول واول سلطانک حقنده نه حکم اولورسه
اول حکمی قبول ایله یعنی بیت سابقده منزه عن شریک دنلدوکی سببدن
خلاف مقصود معنی که دعوای التوحید رفع اولندی زیرا
اولکه شریکدن منزه اوله اول واجب الوجود جل وعلادر واندن
غیری شریکدن منزه کمسنه یوقدر الا عباده نظر اللملک قوللرینده
وسائر مخلوقات ارده حضرت رسول دخی شرف وعلوده شریکدن منزهدر
جونکه شارع طیب ایسه تراه بو خلاف مقصود معنایی بولدیسه
دع ما ادعته النصاری دیدی یعنی که نصاری عیسی علیه السلام
ومریم تکریدر ایده لی حاشا اوجدر دیرلردی باوجود که الله
تعالی شریکدن منزهدرکه سورهٔ اخلاصده بیورلمشدر
ترجمه نصرانیلر نبیلرنه دیدوکین قو سن • قیل نیجه دیلرسن
سن انکا درلو مدحی • فانسب الی ذاته ما شئت من شرف

وانسب الى قدره ما شئت من عظم • یعنی چونکه حضرت رسالت [illegible]
حضرتنك قولی و حبیبی ایلدك شرفی عظمدن نه دیلرسك ذات شریفنه
نسبت ایله و عظمت و کمالدن دخی نه دیلرسك قدرینه و مقدارینه
نسبت ایله ترجمه ذاتنه نسبت ایله نیجه دیلرسك شرف • هم
نیجه کی قدرینه دیلرسك جلالتی • فان فضل رسول الله لیس له •
حد فیعرب عنه ناطق بفم • قوله فیعرب ای یتکلم یعنی سویلیه بو نسبت
سالفك و نیلی ورکه شرفدن و عظمدن نه دیلرسك حضرت رسالته
نسبت ایله دیلمشن ایدی الا کما هو حقه صحیح بر متکلم الچون اقتدار یوقدر
انی دل ایله مدح ایده بیله که فضایل و کمالاتن شرح ایلکدن عاجزدر ترجمه
بالیق رسول فضلنه بر حد یوقدر • کیم تا یتشه اکه متکلم عبارتی
لو ناسبت قدره آیاته عظما • احیی اسمه حین یدعی دارس الرمم •
دارس الرمم اسکی و چوریمش کمکلر دیمکدر یعنی حضرت رسالت علیه السلامك
قدری شول اعظمدر که اکر انك اسماسی و معجزاتی قدرینه مناسب اولیدی
ولازم کلیدیکه انك اسم شریفی ایله دعا و تلفظ اسم شریفی دارس الرمم احیا
ایدر ایدی ترجمه کر معجزاتی قدرینه کوره اولایدی • دیریلتیر ایدی
اکلدکده رممی • لم یمتحنا بما تعیا العقول به • حرصا علینا فلم
نرتب ولم نهم • قوله لم یمتحنا الخ یعنی حضرت رسالت علیه السلام عقولی عاجز

اولدوغی نسنه ایله بزی امتحان ایلمدی که بزم اوزرمزه حریص
اولدوغی جهتدن • وقوله لم نرتب ای نرتاب یرتاب دن نفس متکلم
مع الغیردر ولم نهم دخی هام یهیم دن در ای لم نتحیر یعنی متحیر اولمدق
پس شمدی لازم کلدیکه بز دخی حضرت رسالت علیه السلام حقنده شك
و ریب ایتمیوز و قرآن حقنی ادراکده متحیر اولمیوز ترجمه
بیوردق بیوردیغی بزه کوچ بلرغه وز تا بلغله کوکلمزه درلو
نهمتی • اعیا الوری فهم معناه فلیس یری • للقرب والبعد فیه غیر منفحم •
قوله اعیا یعنی عاجز ایلدی وری مخلوقاتدر و قوله غیر منفحم یعنی
سکوت بنیك معناسی بودر که اکر اول حضرت رسالتك معنانك
فهمندن مخلوقاتی عاجز ایلدی پس اول سلطانك یعنی نبی قرینده
سکوت ایدیجیدن غیری کیمسه کورمزز که جمله مخلوقات ساکت دورلر
ترجمه معناسی فهم خلقی انك عاجز ایلدی • کیمسه یوق که اکه بلندی
حقیقتی • کالشمس تظهر للعینین من بعد • صغیرة وتکل الطرف من امم
امم بالفتح قریب معناسنه در یعنی حضرت رسالت علیه السلام کنش کبیدر که ایراقدن
کورنیجی صغیر طرحی ایدوب کوچك صغیر اما وقتا که حدت نظر ایله نظر
اولنه و یا خود یقیندن نظر اولنسه کوزی قاشندر متحیر ایلر
غایت کبیرندن و کثرت شعاع و نورندن و حضرت رسوله

فهم معناه

نعوذ بالله اراق اولنلرک کوزلرینه اول سلطان کوچک حقیر کورینور
که زهی تصور باطل زهی خیال و وقتا که مکان قربنده امعان
نظر ایلر اولنلر بر مرتبه ده عظمت و هیبتله کورینور که اول
عظمت و هیبت قوت تقریر لسان انسانی ایله بیان و قدرت
تحریر ببیر صغیر و کبیر ایله عیان اولنمز زیرا اول سلطان کوننه
قریب اولنلر ایله نعوذ بالله بعید اولنلرک مابیننده فوق السموات
والارض تفاوت واردر ترجمه کننچیکی کورینوز اراقدن کچی
کلور کوز ایلر یقیندن اکه نوبله حسی • فکیف یدرک فی
الدنیا حقیقته • قوم نیام تسلوا عنه بالحلم • کلمهٔ کیف بو محلده استفهام
انکاریدر و نیام نائم جمعی نائمدر و تسلوا تسلی دن تسلی
صبر و آرام ایدوب سابرسنه یه فی الجمله راضی اولمقدر و حلم بالضم دوشده
کورمکدر یعنی حضرت رسالتک کمالات قدرینی معرفتندن تجرد اولنوب
دوشده کورمکه راضی اولنلردر و لفظ دنیا اشارتدر که الله تعالینک
و حبیبینک معرفتنک تحصیل دنیاده در و مرتبهٔ عالیه ازلیه ادراک
ایلدیکی و نعوذ بالله خالق مخلوقاتی و حبیبی سرور کائناتی بیلمدیکی و شناده
متمتع اولمیوب ابد الاباده که فائده اولمیوب بادیده تحسر و تحلده
قالدیکه الدنیا مزرعة الاخرة ترجمه دنیاده آنی نیجه بیلور

اول اویوریکشی • که آندن اکه کتورمش اوله دوشنده سلوتی •
فمبلغ العلم فیه انه بشر • وانه خیر خلق الله کلهم • قوله کلهم
مجرور در زیرا تاکید معنوی در خلق الله دن هم دخی ضرورت
شعریه ایچون مکسور در و بو بیت سابقک نتیجه سیدر
یعنی وقتا که بر قوم اویقوده اولالر دخی اول سلطانک حقیقتنی بیلیر
پس شعوری اول قومک مبلغ علملری یعنی نهایت علملری اولدر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم بشردر و مخلوقاتک اولو سیدر ترجمه
بو دکلو بیلنور بونی اول بشردر • هم تکری خلقنک تا و افضلیدر •
وکل آی اتی الرسل الکرام بها • فانما اتصلت من نوره بهم •
قوله بهم هامی مکسور اولمق ضرورت شعر ایچوندر و آی جمع آیتدر
آیت لغتده علامتدر بو محلده ایندن مراد معجزه در و کرام جمع کریمدر
علامت معجزه دن بونجه علامتله هر پیغمبر کلمشلردر معجزات انلره تحققدی
الا حضرت رسالتک هم مبارکی نورینک واسطه سیله اولمشدی
ترجمه نوریندن استفاده قلمشلردر انک مجموع انبیا که کتورمشلردر
آیتی • فانه شمس فضل هم کواکبها • یظهرن انوارها للناس فی
الظلم • کواکب جمع کوکبدر کوکب ییلدوز دیرلر یعنی حضرت
رسالت فضل کونشیدر و جمیع انبیا و رسل فضل کونشنک ییلدزلریدر

که اول کوک کندو نورلرینی آدمه کیجه لرده اظهار ایدرلرکه
کنتش وار ایکن محو اولورلر بو بیتدن غرض اولدرکه جمیع انبیا و
رسل اولو واج بولدیلر که حضرت رسالتک علیه السلام دینی ظاهر اولمشیدی
وجوبکه آنک دین شریفی ظهور بولجق جمیع انبیانک دینی منسوخ
اولدی ترجمه اول فضل کونشی در آنلر کواکبی ٭ خلقه اوستنه
قومزلر آنی سنه شب ٭ اکرم بخلق نبی زانه خلق ٭ بالحسن
مشتمل بالبشر متسم ٭ قوله اکرم بو مقامده صیغهٔ تعجبدر
ورانه و زینه معنی بوندن بردر و معنالری مزین اولدی دیمکدر
وقوله بالبشر طلاقت وجه در و متسم اسنادندر که اتسام نشان
ایلمکدر یعنی نه عجب بدر اول نبینک حسن صورت ظاهریسی که خلقتی
در اول حسن ظاهری و باطنیسی که خلق زینت ویریجیدر که مزبور
حسن خلقی مشتمل دریعنی خلق حسن و حسن خلق ایله موصوفدر و طلاقت
وجه ایله متبسم دریعنی کشاده رولق ایله علامتلنمشدر ترجمه
حسنیله مشتمل بالبشر ایله متسم ٭ نه خلق اولمشدر بونک کبی خلقی
زینتی ٭ کالزهر فی ترف والبدر فی شرف ٭ والبحر فی کرم والدهر
فی همم ٭ زهر لغتده چیچکدر ترف تنعم معناسنه در و بدر ایکی اون دورت دنکی
کیجه سیدر و همم جمع همتدر یعنی اول حبیب الله غایت لطافتده

اکرم فعل تعجب

و فی حشم
صح

چچک کبیدر و ارتفاع شرفده بدر کبیدر و سخاوتده بحر در و همتلر
بوجه‌نکنده دهر کبیدر یعنی طول زمان کبیدر بلکه اید اک الله تعالی
حضرت رسالت علیه السلامی دهره تشبیه ایلمک اولدر که بحسب الظاهر
دهره شتم دیر اسناد سببیله طرق قبیله نته کم علما دعظامک عبارتنده
واقع اولمشدر انبت الربیع البقل دیرلر یعنی سبزه لری بیتوردی
بحسب الظاهر یعنی بهاره سبب وجود سبزه در اما حقیقتده سبزه لری
الله تعالی بتوردر ترجمه چچک کبی نزهتده شرفده بدر قمر کبیدر ٭ دریا کبی
کرمده زمان کبی همتی ٭ کانه وهو فرد من جلالته ٭ فی عسکر حین تلقاه
فی حشم ٭ تقدیره کانه من جلالته فی عسکر و حشم حین یلقاه
و نحال منفرد فرد کی معناسی یکانه در و جلالت القدر و حشم خدمدر
یعنی کویا که حضرت رسالت عظمتنده منفردا آنی کوردوکک وقتده عسکر
و خدام اوزرینده شویله یکانه در که آنک نظیری یوق ایدر ترجمه
تنها بوریدوکده آنی کوسترر ایدی ٭ خیل و حشم ایچنده بورر کبی
حشمتی ٭ کانما اللؤلؤ المکنون فی صدف ٭ من معدنی منطق منه و مبتسم
لؤلؤ لغتده انجودر مکنون اورتلمش دیمکدر و معدن کان معناسنه در
که اندن اشیاء معدنیه حاصل اولور التون و کموش کبی و منطقدن
مراد بو محلده حضرت رسالتک علیه السلام مبارک کلامیدر و متبسمدن

مراد اول حضرت حبیبك مبارك دیشلریدر شول وقتده كه تكلم و تبسم ایلدكلرنده
معدن تبسمندن كانه لؤلؤ كبی مبارك دیشلری ظاهر اولوردی
ترجمه مكنون در صدف الجنده صانیدك اغزنده دیشلری قلیجق
ابتسامنی • لا طیب یعدل تربا ضم اعظمه • طوبی لمنتشق منه
و ملتثم • طیب كوكجك قوقو در یعدل عدل لدن مشتقدر و ترب و تراب بر
معنایه در كه طپراق در و اعظم جمع عظمدر و عظم كمك در و طوبی نه امیدلو
دیمكدر و منتشق لطیف قوقو لیجیدر و ملتثم او پیجیدر یعنی حضرت رسالتك
مبارك قبرینك طپراغی شویله در آنك برابری لطیف قوقولو نسنه لر
دنیاده یوقدر كه اول تراب اول حبیبك مبارك عظمنه منظم اولمشدر
و نه امیدلو اول كسنه كه اول قبر تربنی منتشق اولوب و ملتثم اوله یعنی
آنی قوقلیوب اوپمش اوله ترجمه اول تربه كبی كیم بیور الله طیب اوله
دولت انكدر كه بیله اول آری تربتی الفصل الرابع فی ذكر المولد
ابان مولده عن طیب عنصره • یا طیب مبتدأ منه و مختتم
ابان یعنی اظهار مولد ابانك فاعلیدر و عنصر اصل معناسنه در موضع
ثانیده مصنف نداء ایدوب ایدر كه یا طیب مبتدأ الخ مبتدأدن مراد
حضرت رسالتك ولادتیدر و مختتمدن مراد وفاتیدر و ندا
طلب اقبال سعادتدر یعنی مصنف طلب و تمنا ایلر كه حضرت رسولك ولادتنك

طیبندن اول كه حیوتده حالدر و اول آخرنده خوش آخردر ترجمه
بدوی و ختمی دخی آنك طیب عنصری • اول كون بلوردی كه بلوریشیدی
ولادتی • یوم تفرس فیه الفرس انهم • قد انذروا بحلول
البؤس و النقم • قوله تفرس فراستدن در و بؤس شدت
و عذابدر و نقم جمع نقمتدر كه نقمت اسم مصیبتدر یعنی روایت اولنور
فرس طائفه سنده چوق كسیر واریدی كه آتش طپرلردی شویله كه
بیك ییل واریدی اول قوم ستورمك ادی دری ناسردی اتفاق
حضرت رسولك مبارك ولادتی واقع اولدوغی گیجه اول اود
سوندی و طائفه مذكوره نك اوزرلرینه انواع بؤس و نقمت
واقع اولدی دخی بو طائفه فراستله بیلدیلر كه كندولره خوف
واردر ترجمه هم اول كون بیلدیكه بزه بؤس و نقم ایشر •
دیو ملوك فرس اعدیدر فراستی • و بات ایوان كسری و هو
منصدع • كشمل اصحاب كسری غیر ملتئم • یقال بات فلان یفعل كذا
اذا فعله لیلا و الایوان بكسر الهمزة الطاق العظیم و كسری بكسر
الكاف و فتح الراء واحد الاكاسرة و هو لقب ملوك الفارس تعریب
خسرو علی غیر القیاس و كسری ایضا اسم انوشروان ابن قباد و
الانصداع الانشقاق و الشمل من الاضداد یقال جمع الله شمله

اي ماست من امره وفرقه شمله اي ما اجتمع والاتصال وفي هذا البيت
تجنيس تام لان المراد من كسرى الاول هو انوشروان ومن الثاني
هو ملوك الفارس كما في البيت السابق الاشتقاق من قوله الفرس
الفرس وفاعل بات الايوان وكسرى بفتح الكاف وكسرها اسم
انوشروان بن قباددر وفرس پادشاهلرينك لقبلريدر ومنصدع
انشقاق معناسنه دركه انشقاق يارلمقدر وشمل اضداددندر
كاه اولوركه تفرق معناسنه در وكاه جماعت معناسنه استعمال اولنور اما بو
محلده جماعت معناسنه در وملتئم جمع اولمقدر يعني حضرت رسالتك عليه السلام
ولادتي كيجه سنده انوشروان بن قبادك ايواني چاتلادي و
پارلدي نته كم فرس بكلرينك اصحابي متفرق اولمشلر ايدي ترجمه
اول كوني برشدي طاقنه ايوانك انصداع ۰ هم اول كونكه اولدي
متفرق انك جماعتي ۰ والنار خامدة الانفاس من اسف ۰
عليه والنهر ساهي العين من سدم ۰ خامدة الانفاس اي منطفئة در
وبالفارسية برنده واسف تأسف وغمكين اولمقدر وساهي غافلدر
وسدم حزن ندامتدر والنهر دجله اولان واو عاطفه در يا خود
واو حاليه در يعني حضرت رسالتك ولادتي كيجه سنده مجوسيلر اولوري
معبود ايدندكلري سنبدن تأسف كلوب سوندي واهل فرسك

ارماقلري مشركلر كافر صودن انتفاع ايدندكلريه اول ارماق
نادم اولوب وحزن كلوب اول ارمق مجراسي اولنوديه
كسلدي ايشديه واو حاليه ايله بيان اولنسه ترجمه
اول كون سوندي اوده طنبلركه ايدي هم ۰ ارمق
تحير ايدرن اونتمغ عشقي ۰ وساء ساوة ان غاضت بحيرتها ۰
ورد واردها بالغيظ حين ظمي ۰ ساوه ضد سره والغيظ
كم شدن اي قل وغار في الارض وساوه اسم بلدة على نواحي
عراق والبحيرة تصغير البحر والوارد الذي ياتي الماء ليأخذ منه الماء
والغيظ هو الغاضب وقوله ظمي من الظمآن وهو العطش الشديد وفي
هذا البيت ايضا اشارة من قوله ساد وساوه ومن قوله غاضت
والغيظ وفاعل ساء كون البحيرة غائضة وساوة منصوب على
انه مفعول ساء والمراد اهلها ساوه برشهركه درلر وقوله
ساء ساوة يعني ساوه خلقلرين ايلدي زيرا ساوه ها ثنك مفعولي
سيدر اما بو محلده ذكر محل اراده حال واردركه ساوه ذكر
ايتمكدن مراد ساوه نك قومي مراد ايدنكدر وقوله غاضت
يعني صوي اكسلدي وقوردي ولفظ ان مصدريه در وان
غاضت بحيرتها جملسي ساء نك فاعلي در وبحيره تصغير بحردر ورد

يعنى مردود اولدى وارد باده اولان حنير بار زنجيره يه
راجعدر وارد صو طلب ايدجيدر تعالى الله تعالى فارسلوا واردهم
اى طالب الماء بالغيظ يعنى غضب ايله وقوله ظمى يعنى شول وقت كه
صوسز اولوب صو صاتشلردى بيتك معناسى حضرت رسالتك
ولادتى كوننده ساوه نك خلقى جمع اولوب عادت قديمه لرى اوزره
صو اقمق ايچون دكزلرينه آدم كوندروب كوردكلرينه وارن
آدملرى صو بولميوب عادت قديمه لرى اوزره مردود اولوب
كلوب ساوه خلقنه خبر ويردكده ساوه نك قومى دكزلرى كنارنه
واروب كوردكلرى كه دكز قورومش حتى غضب ايله كرو دونوب
كتدكلرى ترجمه اول كون صو غلدى اهم ده ساوه نك بحيره سى
كلدى صو الموفق كيجمك آفتى • كان بالنار ريا بالماء زين بكل
حزنا وبالماء ظاما بالنار من حر مرم • والظمأ انه بلبس
محذوفه هو شئ والالف واللام في الماء فى الجنس انهما تقديره ماشى
من بلل في الماء المعهود الذى هو ماء بحيرة ساوه الذى غاض
بسبب النار الواقعة عليه وكان ما شئ من ضرم في النار المعهودة
التى هى النار الخامدة المذكورة بسبب الماء الواقعة عليها مصراع
اولده كى اولان بالنار ردكى سببيه در وبالماء دكى با في معناسنه در

١٨

ومصراع ثانيده كى بالماء دكى باء سببيه در وبالنار دكى با في معناسنه در
ولفظ ما ايكى موضعده نافيه در مصراع ثانيده كى او ظمأ عطفدر
كه وكان ديكدر وضرام اودك شعله سنه ديرلر يعنى كانه اود
نميشين ابتمش كه رطوبتيدن اثر قالمامش ديدك ساوه نك بحيره سى
حقيقت ومجوسيلرك اودلرى حقيقت شويله ديدك كه لو
اوده كانه صو وار ايمش كه اوددن اثر قالمامش ديدك
ترجمه صونك رطوبتى صانوك اودده وار ايدى • غمدن
با صوده وار ايدى حرارتى • والجن تهتف والانوار ساطعة
والحق ينظهر من معنى ومن كلم • جن جمع جنى در وقوله تهتف يعنى
آواز ويرر وساطعه اى ظاهره وكلم جمع كلمه در وبو بيتده لفظ
معنادن مراد باطنى لفظ كلمدن مراد ظاهر در يعنى حضرت
سرور كائنات عم ولادتى اولدقده وقتا كه انوار الهى
ساطعه اولدقده جنيلر آواز ويروب غلغله ايلديلر اول كون
حق ظاهر اولدى ظاهرا وباطنا ترجمه جن سويلر ايدى
وبالقمر ايدى نورلر حق مبين ايدى يعنى وكلمتى • عموا
وصموا فاعلان البشاير لم تسمع وبارقة الانذار لم تشم
عموا عمى مك تعنيقه فعل ماضى جمع مذكردر عمى تعميدن كه كورمز

دیمکدر و حصول امیدک تشدیدیله در اعلان اظهار در و بشایر
جمع بشارتدر که بشارتدن اول خبره دیرلر که سامعی اشیتدیکی
اشیتدکده فرح اولوب بشره سی وجهی که اول جز سببدن تغیر
کلر و بارقه برقدندر که بلدرمق و انذار تخویفدر که قورقتمقدر
و لم تسم سام سیمدن مشتق در معنا نظر ایلمکدر و بو بیتک
معناسی سوال مقدردن جوابدر کانه سایل سوال ایلدی که حضرت
رسالتک علیه السلام ولادتی کوننده بر مقدار علامتکه بشارت
و انذاردن ظاهر اولدی کفره نیچون بلمدیلر که اقرار و انصاف
ایده لردی دیو سایل سوال ایلدیکده ناظم جواب ویروب ایتدیکه
انلر کور و اعمی ایدیلر که بارقه انذاری کورمدیلر و صاغر ایدیلر
که اعلان بشارتی اشتمدیلر دیو جواب ویردی و بو بیتده
لطایف و نشر غیر مرتب وارد در ترجمه کورمدیلر و اشتمدیلر
کوزدکر اولوب انذار بارقی و کلامی رتی • من بعد ما
اخبر الاقوام کاهنهم • بان دینهم المعوج لم یقم • اقوام
قومک جمعیدر و کاهن کهانتک معتقدلریدر که عالم اهل اسلامک
معتقدلری اولدوغی کبی و معوج اعوجاجدن در یعنی دوغریلیکی
و راستی سنک اکری دینک قوام بولمز دیو خبر ویردکلرندنکره

ترجمه اندن صوکره دیدی کاهن انلره • بو قدر
بو اکری دینکوزک قوامی • و لبعد ما عاینوا فی الافق من شهب
منقضة وفق ما فی الارض من صنم • و بعد ما عاینوا د اولان
واو حالیه در عاینوا یعنی انلر عیانا کوردیلر ایدی و افق کوک
یوزینک کنارلریدر و شهب شهابک جمعیدر که شهاب یلدیزدن
عبارتدر و منقضه تشدید الضاد یعنی ساقطه یعنی دوشیجی دیمکدر
و وفق منصوبدر نزع خافض ایله یعنی موافق نجه یعنی شهود یلدیز
انقده کی بیره دوشدوکی یریوزنده اولان صنملرک و پنجانه
لرک یقلدوغنه موافق معاینا کوردکلرندنکره و کاهنلر بانی
دینهم المعوج لم یقم دیو خبر ویردکلرندنکره ایدی روایت
اولنور که بر یهودی کوردیکه حضرت رسالتک ولادتی کیجه سی
اسماندن نجوم یره دوشر مکر بو راده کورمشدی اول کیجه
که حضرت رسالت وجود • کله نجوم رجوم شیاطین کیجه یره دوشه
دیو کورمش ایدی کندو کندویه بو کیجه آخر زمان پیغمبری وجوده
کلمشدر دیو فکر ایدردی چونکه صباح اولدی صوردیکه بو کیجه هیچ
کسنه نک اوغلی طوغدیمی دیدی ایتدیلر بلی عبد الله بن عبد المطلبک
بر اوغلی طوغدی دیدیلر یهودی ایتدی اول اوغلانی بکا کوسترلر

کوستردیلر چونکه حضرت رسالتک مبارک بعثتندن اولان مظهر نبوتی
کوردی وحی نزلیله سکردوب فریاد ایلیوب کتدیلر چون
مجانین قریش بیهوده حذکورک نغزه سن کوروب تعجب ایدوب
کلدیلر ایتدیلر سیز دیکاکورلرکن چونکه بوادعا بیغمبر اولونک
واسطه سیله بنی اسرائیل پیغمبرلری منقطع اولوردیدی قریش
یهوددن بوخبری اشتدیلر متحیر اولدیلر ترجمه هم کوردیلر
معاینه کوکده شهابلری • اولدکلوکی دوزب طورلردی
بولربتی • حتی عدا عن طریق الوحی مهزم • من الشیطان یعدوا
اثر مهزم • کلمه حتی بومقامده آسماندن کچومک غایت
سقوطلرندن عبارتدر وطریق وحیدن مراد سما ایله ارض مابینی
در وقوله تعقو یعنی بربرنکاردنجه تابع اولوب متوالیا چقرادی
دیمکدر واثر بالکسر واثره بفتحتین عقب معناسنه در که ترکیده
ایزدیرلر یعنی اول کیجه که حضرت رسالت علیه السلام وجوده کلدیکی
تاصباحه دکن کوکدن نجوم سیره اتیرلردی وکوک ایله یر
اورتاسنده شیاطین علیهم اللعنه منهزم اولوب بری بری آردنجه
متتابع اولوب متوالیا چقرلردی ترجمه تا وحی یولرلردن کیدن
اوجوق دیو لشکری • کوکدن خبر الیجادی [illegible] منهزم لیق •

کانهم هزیا ابطال ابرهه • اوعسکر بالحصی من راحتیه
رمم • هزم لغتده قچقدر وابطال جمع بطلدر که بطل بهادر
دیرلر وابرهه بفتح الهمزه والرا حبش پادشاهلرندن
بر پادشاهک آدیدر که مکه اشرفها الله تعالینک خرابنه قصدینه
عسکر ایله کلمش ایدی حتی سوره الم تره کیف ده واقع
اولان اصحاب فیلدن مراد بو عسکردر وحصی اوفق خرده
طاشلره دیرلر وراحتین راحه نک تثنیه سیدر آل آیه
دیرلر وراحتیه ده اولان ضمیر بارز رسوله راجعدر یعنی
حضرت رسالتک علیه السلام مبارک الکرایاسنده دوکیلدر زمم
رمی بیرمدن بنای مجهولدر اتمق معناسنه در و سیک معناسی
یعنی دیسیدک که شیاطین قچقدن ابرهه نک بهادرلری
انهزام وقتنده قاچدقلری کبی ویاخود حضرت رسالت
علیه السلام الک مبارک الی اوچندن بر عسکر کبی اول طبراق کوزلرینه
کیروب کور و منهزم اولوب قچشدیدی کانه جهان شیاطینی
فرقی اول اوجمله چقرلردی ترجمه انلحاب فیل ایدی صانیدک اونلری
یه اول • لشکر که ایتدی قوم اکه محمود راحتی • نبذا به یعبدع
ببطنها • نبذ الشیخ من احشاء ملتقم • نبذا غقدر بطنها ده

اولان ضمیر یا یونس راجعدر و سبح دن مراد حضرت یونس
عم در واحشا جمع حشا در که بغر سقدر و ملتقم لقمه یوتدیجیدر
که یونس پیغمبر عم بر لقمه ایلیوب یوتدی بالغدر و سبح المسبح
دکی سبح منصوبدر تمییز حافظ الغاء یعنی گنبذ المسبح تقدیرینه
دریعنی حضرت رسولک عم او اصحابی کفار طرفنه اغقلقی
او اصحابک حضرت رسولک مبارک ایکی الی بطنندن تسبیح
لر ایدوب حیکره کانه الله تعالی یونس پیغمبری بالغک قرننذن طشره
اندی تسبیح دن صکره **ترجمه** تسبیح دن صکره اندی اتی حوت ملتقم
کیبو که اندی یونس بوتش قلدی حشوتی • جاءت لدعوته الاشجار
ساجدة • تمشی الیه علی ساق بلا قدم • یعنی اغجلر او سلطانک دعوتنه
سجود ایله گلدیلر که بالدرلری اوزره یوریردی با وجودکه
قدملری دخی یوغیدی حضرت امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه روایت
ایلدیکه کفار برکون حضرت رسولک او کنه کلدیلر ایدیلر اگر
بو اغجلری تکلم کتوریشوبایله سنک رسالتکه و نبوتکه شهادت ایدرلر
بزدخی سکا ایمان کتورلم و الا فلا یا محمد دیدیلر ایله اولسه
حضرت رسالت عم ایندی ای اغجلر الله تعالینک اذنیله بریکوزدن
قبوک کلوب بنم رسالته شهادت ایلک دیو حکم همان اغجلر بیرلرندن

قوبوب حضرت رسالتک عم او کنه کلوب بلند آواز ایله حضرت
رسالتک نبوتنه شهادت ایدوب سجده ایلدیلر که
سن آخر زمان پیغمبریسن یا رسول الله دیدیلر کفار ینه
ایمان کتورمیوب بو نه اساحر کذاب دیدیلر قال الله تعالی
فمن لم یجعل الله له نورا فما له من نور فمن یضلل الله فما له من هاد
ترجمه تمشی اغجلری یوریدیدر بلا قدم • کلوک یا کردیدکی
رجا یتلو دعوتی • کانما سطرت سطرا لما کتبت • فروعها من
بدیع الخط بالقلم • تعمم بولک و سطی حروفنه دیدکه او اغجلر
کتابت ایلدی اول شهادت وقتنده و اول اغجلرک فروعی
یعنی بوداقلری خط لطیفله بولک وسطنده برخط یازدیلر **ترجمه**
صانیدک بوداقلری بولده یازردی • بر سطر خطکم تجیدیکی
کتابتی • مثل الغمامة انى سارت سائرة • تقیه حر وطیس ظرف
للهجیر حم • غمامه بر پاره بلوددر دیرلر و انی بنجه معناسنه در
و طیس اسم تنوردر و هجیر اسیننک شدتنه دیرلر وحمی
غایت قزمقدر و قوله مثل منصوبدر وصفیت مصدریه
ایله که او مصدریه محذوفدر یعنی مجیئا بهذه الاشجار حال
کونها مثل الغمامة یعنی او اغجلر کلیجی اولدقلری حالده غمامه

مشللو که اول غارده حضرت رسالتک علیه السلام اوزرینه سایبان
اولوب حضرت رسالت نیجه یوریسه بیله یوریب تنورک تشی
اسی کونک اولیه وقتی اسی سنه حضرت رسالت علیه السلام حفظ ایلر
ایدی یا ترجمه هر قنده یوریسه بیله اولوردی اسیدن
آنی بر پاره بولت ایدریدی حمایتی • اقسمت بالقمر المنشق
انه که • من قلبه مبرورة القسم • قوله مبرورة القسم
منصوبدر که اقسمت دن مفعول مطلقدر و مبرورة وترآند
راست اولمقدر یعنی طوغری آندا جدم آیه که حضرت رسالتک علیه السلام
مبارک برمغنک اشارتیله منشق اولوب ایکی پاره اولمش ایدی
بدرستی و راستی اول قمرک حضرت رسالتک علیه السلام مبارک قلبندن
نسبتی واردر که حضرت رسولک مبارک قلبی دخی منشق اولمش ایدی
حضرت حبر الامة عبد الله بن عباس رضی الله عنه روایت ایلر که طائفهٔ
ثقیفه نک مشرکلری حضرت رسالتک علیه السلام یانینه کلوب ایتدیلر که
اکر سن نبوتک دعوانده صادق ایسک بو آیی دردنجی کیجه سنک
آینی ایکی پاره ایله بو وجهله معجزه ظاهر اولورسه نبوتنه اقرار
ایدرز دیدی ایتدیلر که نعم ایدرز حضرت رسالت علیه السلام مبارک
برمغیله آیه اشارت ایلدی قمر ایکی شق اولوب حضرت رسول علیه السلام

اواز ایله یا فلان یا فلان احضروا وانظروا دیدیکده
ملعونلر حاشا محمدک سحری کوکک یوزینه دخی یتشدی دیوب
ایمان کتورمدیلر ترجمه شول ایکی پاره اولان آیه آنداچرم •
کوکلنده اندی او ایکیسی آرهسی نسبتی • وما حوی الغار من خیر و
من کریم • وکل طرف من الکفار عنه عمی • قوله حوی لغتده جمع ایلکدر
وطرفدن مراد کوزدر و عمی عمادن مشتقدر که عمی کوزسزلکدر
وغار مغاره در و لفظ ما موصولدر معطوفدر قمره و موصولدن مراد
حضرت رسالت ایله ابوبکردر یعنی آنداچرم شول نسنه یه که آنی مغاره
جمع ایلدی ایله سنه که چونکه کرمدن اولدی و غی حالده که او خلفت
رسول الله صلی الله علیه وسلم و حضرت ابوبکر درحال بو که کفاردن
هر کز اول نسنه کورمدی ترجمه قبلدی خیر و کرم غار بونک
کافرلرک کوزندن واریدی عمایتی • فالصدق فی الغار والصدیق
لم یریما • وهم یقولون ما بالغار من ارم • صدقدن مراد حضرت
رسول علیه السلام و صدیقدن مراد حضرت ابوبکردر و قوله لم یریما رامدن
دن مشتقدر که ریم بیرندن قالمقدر یعنی حضرت رسالت علیه السلام و
حضرت ابوبکر رضی الله عنه غار الجنده بیرلرندن قالقدیلر غار الجنده
هیچ کمسنه بو قدر دیدیلر دی ترجمه اول غار الجنده صدق ایله صدیق

ایدی بولر ترجمه دیرلر ایدی کمسنه قلدی بونده اما حتی •
ظنوا الحمام وظنوا العنكبوت على • خير البرية لم تنسج ولم تحم
حمام حمامه نك جمعیدر حمامه کوکرجیندر ولم تنسج یعنی عنکبوت نسج
ایلمدی یعنی طوقیمدی ولم تحم من حام الطائر وغیره حول الشیء ای دار
و بابه یعنی مکه کافرلری حضرت رسالتی قتل ایلمک استدوکلرنده حضرت
رسول و حضرت ابو بکر مکه دن چقوب مدینه یه هجرت قصد ایلیوب مکه
التنده بر مغاره یه کیروب فی الحال عنکبوت مغاره نك آغزینه آغ
کروب و اکی حمامه قبوسنك اوستنده یردلیوب و کافرلر دخی
اردنجه واروب بو وجهله کوردکلرنده اول ایکی حمامه یرندنکه
اوزرینه دوران ایلردی و کافرلر بونده کمسنه کلمامش دیو ینه دونوب
کتدیلر وذلك قوله تعالى واذ اخرجه الذين كفروا ثاني اثنين اذ هما
في الغار اذ يقول لصاحبه لا تحزن ان الله معنا و بو بیتده حمی
لف و نشر غیر مرتب وار در ترجمه انلر صنورلر ایدی حمامه عنکبوت
صقلاینه کلمدی خیر البریتی • وقاية الله اغنت عن مضاعفة • من
الدروع وعن عال من الاطم • وقایت لغتده حفظ ایلمکدر و مضاعفه
بر نسنه قات قات اولمقدر و دروع درعك جمعیدر درع کوملك
دیرلر والاطم جمع اطمه در که اطمه حصاردن عبارتدر یعنی الله تعالی حفظ

ایلدوکندن
یکرکدر ترجمه قت قت زره دخی شول بوجه طلغلر • محتاج
قلمز آدمی حق وقایتی • ما سامني الدهر ضيما واستجرت به
الا ونلت جوارا منه لم يضم • قوله سامني یعنی تکلیف ایلمدی
دهر وضیم لغتده ظلمدر و استجرت به قولنده اولان واو
عاطفه در ما نافیه نك اوزرینه یعنی اندن حمایه طلب ایلدم
و ضمیر بارز حضرت رساله راجعدر یعنی ظلم ایلمدی و منه دکی
ضمیر بارز دخی کذلك حضرت رساله راجعدر یعنی ظالم دهر بکا
ظلم تکلیف ایلمدی و حضرت رسوله دخی حمایه طلب ایلمدی اول
سلطاندن بر جوار اسمکله اول جوار قطعا ظلم واقع اولمدی
کمسنه دن کوردیکم اول کوچ صنفدی اکا ملک که بولدی جوارنده ترجمه
راحتی • ولا التمست غنى الدارين من يده • الا استلمت الندى
من خير مستلم • التماس طلبدن عبارتدر • و دارین دن مراد دنیا
و آخرتدر و استلمت یعنی اوپمکدر و ندا عطادن عبارتدر یعنی
اکی جهانده بن غنایی اول عطاندن طلب ایلمدم الا عطایه ایشوب
حال بو که مبارك الین اوپمدم ترجمه دخی کمسنه اندن امید
اوتمدن مکر • دکدی الندن عطای بی نهایتی • لا تنكر الوحي
من رؤياه ان له • قلبا اذا نامت العينان لم ينم • رؤیادن

مراد اولنقود در یعنی اول سلطانک رویاسندن یعنی آنک دوشندن
وحیه انکار ایله بد دیتی ور سستی اول سلطانک بر کوکلی واردر که
قچن کوزلری اویوسه مبارک کوکلی اویمزدی پس وحیه
نیجه انکار ایدرسن نته کم حضرت رسول علیه السلام بیورر
ان عینیّ تنامان ولاتنام قلبی ترجمه آنک دوشنده وحیه
انکار قلمه غل ● کیم کوکلی اویمزدی کوزی یوممق ● فذاک
حین بلوغ من نبوته فلیس ینکر فیه حال محتلم ● محتلم اسم فاعلدر
وحیه که اول ابتدا ظاهر اولمشی حضرت رسالتک مم اویقوسنده
اولمشدر و محتلم اسم فاعلدر حلم دوشدر یعنی اول وحیکه واقع
اولمشدر حضرت رسالتک نبوتی وقتنده اولمشدر پس دوش
کوریجی عزیزک حالی وحیه انکار ایلمز ترجمه اول وصیدی ایردی بلوغ
بلوغنه ● پس اولمز منکر اولیه حلم اهل عادتی ● تبارک الله ما وحی
بمکتسب ● ولا نبی علی غیب بمتهم ● تبارک الله یعنی الله تعالی خلقک
صفاتندن منزهدر تبارک اللهدن مراد بوکلام تعجبدر یعنی
عجب امر عظیمدر بو معنی که وحی اکتساب انسان ایله حاصل اولمز
بلکه الله تعالیدن عطیه عظیمه در عجب غنیدر بوکه امر غیبده
خبر ویرمده متهم دکلدر الله تعالی اول عطیه عظیمه یی اکه ویرمشدر

ترجمه حق وحی آنک بلا اشکیده یوق جوازه ● یهم انبیا یه
غیب الجون اعلکم تهمتی

الفصل الحادی عشر فی الدعاء

کم ابرأت وصبا باللمس راحته ● واطلقت اربا من ربقة
اللمم ● قوله ابرأت براءدن مشتقدر یعنی بری ایلدی وجوب
درددر و راحه الدر وقوله اطلقت یعنی کشاده ایلدی
یعنی آجیق طوتدی و ارب بکسر الهمزة مقید معناسنه در یعنی بغلو
وربقه حلقه درکه حیوانانک بوینلری اوزره دقلر و لمم بفتح
اللام عقلک خللی بومعنیدر فحوای بیت اولدرکه نیجه جوق
دردلو لمره اول سلطانک مبارک الی بشماسی خسته لقدن بری
ایلدی و نیجه جوق بیهوشلق و عقلسزلق حلقه سیله مقید
اولان کمسنه لری آنک مبارک الی کشاده ایلدی ترجمه
آنک الی طوقنمغله کتدی نیجه درد ● هم شدی نیجه لردن اراق
اتدی ربقتی ● واحییت السنة الشهباء دعوته ● حتی حکت
غرة فی الاعصر الدهم ● احییت احیادندر دیری ایلدی دیمکدر
وسنه معروفدر و شهبا تانیث اشهبدر که اشهب اغه دیرلر
که بیاض معناسنه در وسنه شهبادن مراد قحط و قتلق ییلیدر
که اول ییل ایچنده نبات تمیوب یر یوزی بیاض لغی اوزرینه

قالدوغی سببدن سنه اشهبا دیدیلر و حکمت حکایتدندر مشابهت
معناسنه در و غرّه آنک التندغی درهم مقداری و دخی زیاده اقلیغه دیرلر
که آتی غرّه سنه و حتی غرّه دیمک بو اجلدندر و عصر جمع عصردر که دهر
معناسنه در و دهم جمع ادهمدر که ادهم لغتده سیاه‌لقدر و مصراعک
اولکی معناسی اولدر که و نتیجه قیزلق حمد سیللرینی حضرت رسالتک
عم دعوتی و ضیافتی احیا ایلدی که افراد انساندن اول
دیارده کمسنه قالمدیکه غنی اولیه آنک نعم ظاهرسی و باطنه‌سی
ایله و مصراع ثانینک فحواسی اولدر که حضرت رسالتک عم دعوتی
و ضیافتی سنه اشهبا ایله ایلدیکه حتی مشابه اولدی هم غرّه‌یه اعصر
دهم تحجیل اولانیغه قورقولق زمانلرندن برغرّه کبی اولدی
و قراکولق زمانلرینی اشعار ادوجوزلقدر که اول ییل اکثرنده سبزوات
و نباتات چوق اولوب یریوزی نباتلر اوتلر و کی اجلدن اول
ییله اعصر دهم دیرلر نته کم بو خلافقه سنه اشهبا دیرلر مترجمه
آنک دعاسی آق ییلی احیا قلور دیکم • اولوردی جاره ییلدک
اکجنده اوغرتی • یعارض جادا او خلت البطاح بها • سیما ماه عباری
من الشیم او سیلان العرم • عارضدن مراد بولدر و جادو جودن
در که جود دستخاوتدر و خلت یعنی تخیل ایلیابدکه و بطاح جمع بطحادر

که سیل کله حلب ایدر که انده اوق کثالر و قوملر چوق اوله
و سیب صوبی امساک ایدن سنده دیرلر و بیتک نحو اسنی
اولدر که تخیل ایدیدک که او سلطان اول قحط ییلده دعوت
ایلدکده مبارک الی یغمور یغدوردی بولت کبی ایدی و یو
تخیل ایدیدک و یا خود اول دعوت عامه ایله بطاحی تخییل
ایدیدک که اول بطاح مجادن جریان در و یا خود معدود
اولمش ارمغک سیلیدر و بو تخییل ایلدکت یغمور ییله که صندکی
سن بطاحی مترجمه سیل عرم دریادکز لر عطیتی • دعنی
و وصفی ایات له نظارت • ظهور نار القری لیلا علی علم جبل
تحوله عنی یعنی بن ترک ایله قوله ایات جمع ایتدر علامت معناسنه
و قری ضیافتدر و علم طاغدر و بیتک معناسی اولدر که سن
بنی قوینم و صغم له یعنی بن او سلطان وصف ایلکلکم که اول
وصفک علامتلری واردر که طاغلر اوزرلرنده کیجه لرده ضیافت
و قونقلق ایچون یاقدقلری اودک ظاهر اولمسی کبی ظهوری
واردر مترجمه قونقلق اودی ظهوری کبی هم سنیر •
کیجه طاغلر باشنده ظاهر اولوردی آیتی • فالدر نیزدادحسنا
و هو منتظم • و لیس ینقص قدرا غیر منتظم • یعنی انجو دزلمش اولدوغی

حسن یونندن زیاده در حال بوکه دورلمش اولدوغی حالده
ودخی قدر وقیمت یونندن نقص کلمز بو معنی دخی مقصود اولدرکه
اول آیات که ذکر اولندی انجو مثالی درکه انجو حالت انتظامده
حسن یونندن زیاده‌شبوله کم منتظم دخی اولمه انک قدرینه نقص لازم
کلمز هیچ بر وجهله مرحه انجو درنده حسنی ارتق کوسترر • هم
درلمش اولمه بو قدر نقیصتی • ثم تطاول الآمال المدیح الی ما
فیه من کرم الاخلاق والشیم • قوله تطاول طولدندر یعنی اوزون
دیکلدر آمال جمع املدر که امید معناسنه‌در و اخلاق جمع خلقدر
که خلق معروفدر والشیم جمع شیمه درکه شیمه عادت معناسنه‌در واکا
یعنی ندر بوکه اول نعتای حضرتنک مدحنک یعنی مدحنک امیدلری
دراز اولدی شول نسنه دن یکانه اول نسنه ذات شریف سید کائناتده
درکه اول ذات شریف اخلاق حمیده و عادت پسندیده در
بو بیتده اخلاقله آیت کریمه اشارت وار درکه حضرت عائشه
رضی الله عنها دن سؤال اولندی که یا عائشه صدیقه حضرت
نبینک سیره علم تنبیه ایله دیلدکم حضرت عائشه رضی الله عنها جواب ویره
ایتدی فان خلق نبی الله القران ایدی یعنی بزرسنی ور آتی نبینک
خلقی قراندر دیدی بو معنی شارحلر ایدر اما فقیر ایدر
تطاول

شرف معناسنه‌در اشراف اطلاع و ارتفاع معناسنه‌در نته کم تاج
المصادرده بویله‌در و ما فیه اوله یعنی مطلع اولمدی اما
مدیح شول نسنه درکه اول نسنه ذات شریفده در مرحه مدایح ازروی
اولمقدر اکا • کیم لطفله کرمدر اخلاق و شیمتی • آیات
حق من الرحمن محدثة • قدیمة صفة الموصوف بالقدم • قوله
آیات جمع آیتدر حالت نصبیده درکه حالدر قراندن محدثة مرفوعه
مبتدا محذوفک خبریدر وقدیمة مرفوعه وصفة منصوبدر تقدیری
ما فیه من کرم الاخلاق والشیم حال کونه من الرحمن آیات حق
التی هی محدثة التی هی قدیمة حال کونها صفة للموصوف بالعدم هو خلق
النبی صلی الله علیه وسلم القرآن یعنی اول آیات که انجو مشللودرکه
خلق نبیدر ایله خلق نبی که قراندر اول قرآن حضرت حقدن
آیات صدق حق اولدوغی حالده نزول حسی یونندن حادثه‌در یعنی
محدثه‌در و ذات حسبیله موصوف بالقدم در یعنی بو عبارت
قران که بز اوقورز حادثه‌در وقرآن عظیمک اوزرینا اولن عبارت
دیسلیدرکه اول قرآن دخی ذات ایله قائمدر و بو کلمه علمادن
شافعیه وحنفیه که شیخ منصور ماتریدی و علماء شافعیه‌دن
حضرت امام غزالی کبی قائللردرکه قرآنکه مصاحفده دردنیدر

دیمیاز نبینک سیرتی الحمد محمد

وشول عبارتك اوزرینه دالدر كه اول عبارت دخی دالدر
شول معنا اوزرینه اول معنا دخی حادثدر قرآن قدیمی اوزرینه
دالدر اول قرآن قدیم ذات الهیه ایله قائمدر و اول قرآن عین
الله ونه غیر اللهدر نته كم كتب كلامیه ده مسطوردر واعتقادده
بو جمله اولمق گرك بوندن غیری اعتقاد باطلدر ترجمه
موصوف بالقدم صفت قدیم اولور • پس نته اول آیتی قرآن حدیث
لم تقترن بزمان وهي تخبرنا • عن المعاد وعن عاد وعن ارم •
معاد آخرتدر عاد هود قومنك اسمیدر ارم بعضلر قتنده اسكندریه
در وبعضلر قتنده دمشقدر وبعضلر قتنده عادك باباسنك
اسمیدر وبعضلر قتنده ارم شدادك بوستاننك اسمیدر دیدیلر
نته كم تفاسیرده سوره فجرده الم تر كیف فعل ربك بعاد ارم
ذات العماد قولنده ذكر اولنمشدر لم تقترن یعنی اول آیات
حق كه حضرت رسولك اخلاق حمیده سی در كه قرآنده مقترن اولمشدر
یعنی یقین اولمدی بر زمانه یعنی اول آیاتك وقوعی زمانه
خبر ویردوكی زمانه یقین اولمدی حال بو كه اول آیات
روز قیامتدن وعاددن وارمدن بیزه خبر ویردی ترجمه
عاد ومعاددن دخی ذات العماددن • بیزه خبر ویرر او جودر

خلقه شریتش • دامت لدينا ففاقت كل معجزة • من النبيين
إذ جاءت ولم تدم • یعنی (بمعنی بوجه) اول آیات دوام بولمدی بزم
قتمزده وسایر رسله نازل اولان كتب كیمی منسوخ اولمدی
كه اول كتب سماویه قرآن واسطه سیله منسوخ اولدی پس اول
سببدن سایر انبیادن صادر اولان كلی معجزاتك اوزرینه
اول آیات فایق وعالی اولدی زیرا انلرك معجزاتی باقی قلمدی
ولبو آیات قرآن كه حضرت رسالتك معجزاتی در روز
قیامته دكن باقی قالدی ترجمه اوزگه رسل نشانلری
بكیدی بو نشان • كیم دایم اولدی ایرغی تزك ایتدی حجتی
محكمات فما تبقين من شبه • لذي شقاق وما تبغين من حكم •
قوله محكمات یعنی (یعنی تبلیغ) حاكم قلنمشلردر وما تبقین باقی قالمزلر
وشبه جمع شبهه در وشقاق مخالفت وعداوتدر ولا تبغین یعنی
ظلم ایلمز وحكم جمع حكمتدر حكمت علوم شرعیه دن عبارتدر بونك
معناسی اولدر یعنی اول آیاتكه ذكر اولندی حاكم قلنمشلردر بین
الحق والباطل شبهاتی دفع ایدرلر یعنی مخالفنك وصاحب
عداوتك شبهه لرندن نسنه قومزلر ومحكمات قولی حالك سكوتیله
اولوبدر ایسه تعالی شانه نك هو الذي انزل عليك الكتاب منه آيات

محكمات قوله مناسب محكمات اولمق كرك ايدي جنس مترجم دخي
بو كه ذاهب اولمش ايدي لكن وزن ضرورتيله خلل كلور اول سببدن
كاف ترجمه محكم در زيرا كلد جبلر مايلي • اهل شقاقه قومديلر
جمع شبهات • ما حوربت قط الا عاد من حرب • اعدى الاعادي
اليها ملقي السلم • قوله ما حوربت يعني معارضه ايلنمش اولمدي وقط
اسم ظرفدر زمان ماضينك استغراقي ايچوندر و عاد يعني دوندي
وحرب بالفتح ايكيسي جمع حربدر محاربه ديرلر ومحاربه ايدجيلره دخي ديرلر
وبو محلده محاربه ايدجيلر ديمكدر وملقي السلم يعني صلحي ايلر وكتورجي
ما حوربتنك قايم مقام فاعلي آيتدر و عادنك فاعلي اعدى الاعادي
در يعني البته اول آيات معارضه اولنمدي محاربه ايدجيلردن اعدى
الاعادي اول آيتدن بكا صلح ايدجي اولدوغي حالده عودت
ايلميوب دونمدي ترجمه هركز بو كلامه صواشلمدي مكر •
كوستردي عجز ودشمني وقودي عداوتي • ردت بلاغتها دعوى
معارضها • رد الغيور يد الجاني عن الحرم • حالك مقتضاسنه
غايت كلاميدر و حرمدن مراد بو محلده محارمدر و حرم جمع حرمتدر
كه حرام معناسنه در يعني اول آيتك بلاغتي كندونك معارضي دعواسني
رد ايلدي ستول اهل غيرت ارنلر كندولرك محارمنه خيانت ايدنلرك

اللرني رد ايلدكلري كبي ترجمه رد ايلدكلري كبي جرمدن
غيورلر • رد ايلدي معارضي وجهي بلاغتي • لها
معان كموج البحر في مدد • وفوق جوهره في الحسن والقيم •
معان جمع معنادر ومدد كثرتدر وقيم جمع قيمتدر يعني اول
ايانك معنالري واردر كه كثرتده بحرك موجي كبي حال
بو كه اول بحرك جوهرينك اول معاني فوقنده ودخي حسننده
وقيمتنده يعني اول آيات معنا اعتباريله جوهردن زياده
زياده در ترجمه موج بحار كبي وار انك معاني • هم
جوهرنه وار وار انك حسن وقيمتي • فما تعد ولا تحصى
عجائبها • ولا تسام على الاكثار بالسأم • ولا تعد ولا تحصى
بو ايكي لفظك معنالري بردر يعني صايلمز وقوله ولا تسام
يعني قونلمز اكثار كثرت ويرمكدر وسام ملالتدر يعني اول آيتك
كثرت ايله استعمالندن ملالت دخي حاصل اولوب قونلمق اولمز نته كم
حضرت رسالتك عم لفظ دررباريله شكر نثار بندن بيوررلر كه فانها
لا تشكر بها ولا تسترك على كثرة تكرارها وترددها ترجمه
آنك عجايبنه يرسك حد وحصري يوق • آني چوق اوقيان كشيه كلمز ملالت

قرنت بها عشق قاريها فقلت له • لقد ظفرت بحبل الله فاعتصم •
قوله خرت يعني منور اولدي وظفرت يعني سن ظفر بولدك وحبل
لغتده ايپدر وحبل اللهدن مراد تجليات قرآندر يعني اول آيات
كريمه واسطه سيله اوكي قرائت ايدنلرك كوزي منور اولدي
پس اول آياتي اوقويان ايديم تحقيق قرآنله ظفر بولدك و
نكبات آخرته نجاته يتشدك ديدم مترجمه انك اوقيانك
كوزي روشندر • اكردي حبل متين بولدك اكا كوچ ترنش
قله • ان تتلها خيفة من حر نار لظى • اطفأت حر لظى من وردها
الشبم • ان تتلها يعني اكر سن اول آياتي اوقورسك ولظى اوچنجي دكدر
وصفتمكدر ديدر ورد بو مايو قيوما اوزكه لازم اولان تلاوته
ديرلر وشيم بارد معناسنه در يعني اكر سن جهنم اودينك يالكيندن خوف
ايدوب اول آياتي تلاوت ايدوب اوقيا جق اولورسك اول
آيتك صووق صويندن طلوع اودك حرارتي زايل ايلرسن
مترجمه آني لظى حرارتي فعلجون اوقيسك • دفع ايدر
اول حرارتي ويردي بردتي • كانها الحوض تبيض الوجوه به •
من العصاة وقد جاؤه كالحمم • عصاة جمع عاصيدر قاضي ايله
قضاة كبي وحمم كمر معناسنه كلور كويا كه اول آيات حوض ايله تعا

يوزلري آق اولور حال بوكه اول عاصيلرك حوضه تحقيق
كمر كبي قاره كلديلر وچون اول حوضك تعانق يوزلرين
يوسه لر يعني اول آيات كريمه دن اوقينلر يوزلري اق اولور
كناهلريدن خلاص بولورلر مترجمه اول حوضدركه آنده بولنن
يوزلر آغر • عاصيلرك قاره كمر كبي صورتي • وكالصراط
وكالميزان معدلة • فالقسط من غيرها في الناس لم يقم • صراط
مستقيم طوغري يولدر وقسط ومعدلت عدل معناسنه در يعني
اول آيات عدل بوننده صراط وميزان كبيدر كه طوغري
يول وميزان كبي ظلم ايتمز پس بلكه ديدم او علانلكجون اول
آيات كريمه دن غيري يوقدر وبو معنايه حديث قدسيده
اشارت واردركه ومن اتبع الهدى في غيره فقد ايه كلا يعني
هر كم كه قرآندن غيريدن هدايت طلب ايليه الله تعالى انى بجره ايليه
مترجمه اولدر صراط وهم دخي ميزان عدالت • خلق الحون يوقدر
انك كبي عدالتي • لا تعجبن لحسود راح ينكرها • تجاهلا وهو عين
الحاذق الفهم • قوله لا تعجبن نهي حاضر وصيغه تاكيد در نون
خفيفه وراح يعني دوندي وتجاهلا اظهار جهلدر وحاذق وفهم
زيرك معناسنه در وغايتيله ادراك ايستيدر يعني البته سن عجيله اول

اول حسود یکه اول ایات کبریه انکار ایلیجی اولدوغی حالده
بولدن دونیدی اول انکار تجاهلا ایدی یعنی مطلوب
بلنمکدن ایدی حال بوکه حسن و زیرک و نهایتده ابله
ادراک ایدی ترجمه سن طنکه حسود یکه انکار ایدر اکاه
جا بلنوب انوک و اریکن حذاقتی • قد تنکر العین ضوء الشمس
من رمد • و ینکر الفم طعم الماء من سقم • یعنی آز اولور که
نیجه کوز کونک شعله سنه انکار ایلر ایکن کوزی زحمتلو و علتلو
اولدوغی اجلدن در و نیجه آغز دخی صونک طعمنه انکار ایلر
مریض اولدوغی سببدن در که اغزینک لذتی یوقدر اول جهتدن
لذتی یوق صنور ترجمه اولور که کنش کوزه کوسترمز اغزیه
یا آغزه صو دیمز بیرمز تعاطی الفصل السابع فی ...
یا خیر من یمم العافون ساحته • سعیا و فوق متون الاینق الرسم
قوله یمم تقصین یا بنذن معتل الفا و بالیا در قصد ایلمکدر و عافون
سائلون و طالبون معناسنه در و ساحه قپونک اوکنه دیرلر و متون
جمع متین در متن ارقیه دیرلر و اینق جمع ناقه در دیشی دوه یه دیرلر
و رسم جمع رسوم در که رسوم ایو یورمکدر فاعلی اعتبار ایتدر و سعی تیز تیز
یایوغ یورمکدر و سعیا منصوب اولمق حالیته او زرینه در که عافون

عافونیدن حال واقع اولمشدر و فوقده اولان واو عاطفه در
سعیا قولینک او زرینه یعنی ای شول کسنه نک که صرلوسی که طلب ایدیجیلر
آنک قپوسی او کنده سعی ایدوب یایوق تیز تیز یوریجی ناقه لرک ارقه سی
او زره بینجی اولدقلری حالده شفاعت و رجا طلب ایدیجیلر
ترجمه ای خیری آنلرک که قیلور قصدی آنلره • یا بارلور و جی
سورن التنده ناقتی • و من هو الایة الکبری لمعتبر • و من
هو النعمة العظمی لمغتنم • واو بو محلده عاطفه در حرف ندا در آنک
او زرینه یعنی ای شول کسنه که اول ایت کبری در اعتبار
ایدیجیلره و ای شول کسنه که اول نعمة عظمی در بلنلره • ترجمه
ای اولکه معتبرلرک اعلاث نسی • و ای اول که مغتنملرک او لونعمتی
سریت من حرم لیلا الی حرم • کما سری البدر فی داج من الظلم
قوله سریت یعنی سن کیجه کیتدک و کیجه کیدیجی اولدک و داج دکل
ارصیع داجیدر و اونکی حرمدن مراد مسجد حرامدر و حرم ثانیدن
مراد مسجد اقصی در یعنی ای شول کسنه که اول کسنه ایت کبری در و نعمت
عظمی در سن مسجد الحرامدن مسجد اقصایه سیر ایلدک نته که ایکی
اون درد کیجه سنده ای ظلمتلی اولان قرانکولق کیجه سنده
سیر ایلدک ایدی • و بت الله تعالینک سبحان الذی اسری بعبده

لیلا من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الذی بارکنا حوله لنریه
قولنده اشارت واردر ترجمه اقصایه مکه دن کیجه سیر ایلدک
قمر • قلدوغی کبی قرا کوده سیر و سفرتی • وبت ترقی
الی ان نلت منزلة • من قاب قوسین لم تدرک ولم ترم
قوله بت بات یبیتدن در یعنی سن کیجه یاتور اولدک و ترقی
علم یعلم بابندندر که یوجه یره چقدک دیمکدر قاب قوسین
یعنی ایکی یای مقداری دیمکدر لم تدرک یعنی لم ترم رام یروم دن
مشتقدر یعنی طلب اولنمدی لم تدرک ولم ترم بنای مجهول ایلردرکه
قایم مقاملری منزلته راجعدر و بیتک فحواسی اولدر که یعنی معراج
کیجه سنده سماواته چقوب وانده مبیت ایدوب منزله رفیعه
بولوب الله تعالینک قتنده تقرب بولدک ایله تقرب که بحسب المکان اولمیه
زیرا الله تعالی مکاندن منزهدر واول قرب معنوی درقاب
قوسین اوله وقاب قوسین نهایت قربدن کنایت اوله
که انلره اصطلاح حوبی قرب متصور اولمز ایله منزله رفیعه که
اول منزلت غایت رفعتدن عبارت اولمغین که بلیوب وکیفیتی طلب
ایلمدی زیرا مخلوقاتدن حضرت رسول اللهدن غیری اول منزله رفیعه
طلب ایلمک کیده و بلمکده هیچ براحدک حدی یوقدر ترجمه

خ علی خدم

قوسین قاب قدرنه چقدوک حقیقة • بلا کیف ایکلان صحیح
رتبتی • وقدمتک جمیع الانبیاء بها • والرسل تقدیم مخدوم علی خدم
بها دکی ضمیر منزلته راجعدر یعنی انبیا و رسل سنی اول منزله
ایله تقدیم ایدوب سنی مقدم طوتدیلر که خدام اوزرینه مخدومک
تقدیمی کبی خدام اوزرینه مخدوم طوتیلور یعنی که سلطانک
لشکری اوزرینه مقدم اولدوغی کبی و بلکه نبی ایله مرسل
اورتاسنده فرق اولدر که نبی اکه دیرلر که باری تعالی
قبلندن اکه خبر اوله و رسول اولدر که اکه کتاب
ربانی نازل اوله ایله اوله هر رسول نبی اولور اما هر نبی
رسول اولمز بینهما عموم وخصوص مطلق واردر ترجمه
مجموع انبیا سنی تقدیم قلدیلر هم قلدی جمله سنی سکا مخدوم خدمتی
وانت تخترق السبع الطباق بهم • فی موکب کنت فیه صاحب العلم
قوله تخترق بالخاء المعجمة یعنی قطع ایدرسن طباق جمع طبق دروسبع
طباقدن مراد سموات سبع و موکبدن مراد جماعة راکبان در
یعنی بنیجلر دروبیتک فحواسی اولدرکه یعنی سن یا رسول الله
سموات سبعی قطع ایلیوب کیدرکن ذکر اولنان انبیانک مصاحبله
بر موکبده که سن اول موکبده صاحب علم سن یعنی مقدم

جمیع انبیا ایدک ترجمه موکبنده صاحب علم ایدک نه موکب ایدک
اول حرف قلدک انوکلا بیدی حتی • حتی اذا لم تدع شأوًا
لمستبق • من الدنو ولا مرقى لمستنم • قوله اذا لم تدع یعنی ترک ایلمدک
شأوًا نهایت معتنادر ودنو مقام اشغلدن عبارتدر ومرقی
محل عروجدر ستنم تقعیدرکه معناسی نمک طلب ایتکدر یعنی یا حبیب الله
سن سمواتی سعیک مشاقی قطع ایلدک بر غایته دکین که
سبق ایدجیلر ایچون بر غایت قومدوک وارتفاع قصد
ایدجیلر ایچون ده محل عروج قومدک ترجمه قرب بده مستغله
مرقات قومدک • هم مستبقلره قومدک شأو وغایتی •
خفضت کل مقام بالاضافة اذ • نودیت بالرفع مثل المفرد
العلم • قوله خفضت الخ یعنی سن جمیع مقاماتی کندو مقام رفعتکه
نسبت ایچون درددیک یا نبی الله دیو اکرچه اول مقامات
سنک حد ذاتکن غایت عظمتن ایله دنی برا رفع
ایله ندا اولندک مفرد العلم کبی یعنی ستوده کی که اول کمسنه
کمالات وفضلده یکانه ومنفرد اولور اشارة الیه بالبنان اولور اولیع
ترجمه قودک اضافتله مقاماتی آشنه سن • مفرد علم
کبی بولدک مقام رفعتی • کیما تفوز بوصل ای مستتر • عن العیون

حازیده

عن العیون وسر ای مکتتم • فوز نجاتدن عبارتدر وکلمهٔ ما کافه
درکلمهٔ کیه داخل اولمشدر وکلمهٔ ای صفت ایچوندر که
مررت برجل ای رجل درلر یعنی بن کچدم بر رجله که رجولیتده
کامل در وستر ده اولان واو عاطفه در بو وصل اوزرینه
یعنی سنک جمیع مقاماتی کندو مقامکه نسبت ایچون ایلمکلکک
اول سبب ایله ایدی که سن جمال الهک وصالنه فوز و
فلاح بوله سن ایله وصال که کوزلردن مستور ابدی بر سرده
کی سن عزیز انبیا ورسلدن وملائکه مقربیندن جمیع برجلک
اکه اطلاعی یوغیدی ودخی سر ایسه ده فوز وفلاح بوله سن
ایله سر که کتم اولمقدن نهایتده در جمیع براحدک اول سرک
احاطه سنه اقتداری یوقدر الا که سن وباری تعالی عز شانه
درسر ترجمه تا سرله ایرشدک هم بولایدک •
کوزلردن اختفاسی اولان کزلو وصلتی • فحزت کل فخار
غیر مشترک • وجزت کل مقام غیر مزدحم • فحزت یعنی
سن نائل اولدک هر فاخره یا حضرت فخار دخی جمیع فاخردر
وجزت یعنی تجاوز کوستردک و کچدک وغیر مزدحم زحمت
ویریجی اولمدک یعنی سن جمال الهک وصالنه فوز وفلاح بولدک

اول جهتله که جمیع فاخرلره نازل‌لدک حال بو که اول فخرده سکا
هرکسنه مشترک اولمدی وهم واضح اولمیازدی وهم دخی جمیع مقام
عالیدن تجاوز ایلدک حال بو که سکا رحمت دخی اولمدی ترجمه
هم فخرده مشارکت الدک مقاملری گچدک کمسنه ویرمدی تمیز جمیع
وجل مقدار ما ولیت من رتب • وعز ادراک ما اولیت من نعم
قوله وجل یعنی عظیم اولدی وقوله ولیت یعنی ایلنمش اولدک ورتب
جمع رتبه در ورتبه مرتبه در وعز یعنی قوی اولدی واولیت
یعنی عطا ویرلمش اولدک و مقدار جل نک فاعلیدر وادراک دخی
عز نک فاعلیدر یعنی سن حضرت رسالت جمیع مقامات علیه دن تجاوز
گوستردک حال بو که مرتبه ده ولی اولدک مقداری عظیم اولدی
ونعمتلردن سکا عطا اولنه نیتشمکلک قوی اولدی که بو عطیه علیه
وهدیه ردیه جمله انبیا ورسلدن رتق جمیع هرکسنه ویرلمدی ترجمه
رتبک عظیم و کمسنه وهم تصور ایدمز • سکا جناب حقدن ایرن نعم
بشری لنا معشر الاسلام ان لنا • من العنایة رکنا غیر منهدم
یعنی بشارت بزم اچون در که زیرا بزم اچون بر رکن وار در
که اول رکن غیر منهدم در که یوزلمز یعنی که اول رکن اسلام در
ترجمه بشری بزم در ربز اسلام معشریا • رکن شدید در بزه

رکن شدید بزه حقک عنایتی • لما دعا الله داعینا لطاعته
باکرم الرسل کنا اکرم الامم • قوله داعینا تقدیر مفعولدر
که دعانک مفعولیدر وداعیدن مراد حضرت رسول
الله صلی الله علیه وسلم • وامم جمع امة در یعنی وقتا که الله تعالی
کندو طاعتی اچون بزم داعیمز حضرت رسالتی اکرم رسل
دیو ادو ویردیسه بز دخی اکرم امم اولدق زیرا که امتک
شرفی پیغمبرک شرفنه مناسب اولور ترجمه چون حق اکرم
رسلیله اوقیدی • بولدک اتمم الحق بز اعلا کرامتی •
راعت قلوب العدی انباء بعثته • کنبأة اجفلت غفلا
من الغنم • قوله راعت در وعدی تقدیر که روع که تلف معناسنه در
که قورقوتمشدر وعدی جمع عدو در و انباء جمع نبا در که خبر
معناسنه در ایله خبر که انده فایده عظیمه اوله ونبأة صوت
خفیفک اسمیدر واجفلت یعنی قچوردی وغفل جمع غافل در و
بعثت ویرمکدر وبراشتی برکیسه احضر ایتمکدر وبیتک فحواسی
اولدر که گانه سایل سوال ایدر که دشمنلرک نه‌در و بر جواب
ویروب ایدر که حضرت رسالتک دنیایه گلمک امیدی کوکلرینه
[illegible] و کنده ایله قورقو که نبوت اصوت خفی که قیون سوری [illegible]

ترجمه غافل اولمش جماعتی اورکودب قچدوغی کبی اورکدیجی
غافل غنم که اورکودن اورکر اکون کبی • قوز قیدیجی
دشمن الجنی احبار بعضه • ما زال ملقاه فی کل معترک •
حتی حکوا بالقنا لحما علی وضم • قوله ملقاه یعنی جنک ایلیوب تحرک
بفتح اللام موضع جنکدر وحکوا یعنی مانند اولدیلر وقنا جمع
قناه درسوکی معناسنه در ووضم شول اسخیدرکه قصابلر اتی اوزرنده
کسرلر یعنی حضرت رسالت علیه السلام واصحاب کبار کفره ایله موکه ده
جنک ایدوب وکفاری سوکی ایله شول قصاب تخته‌لری اوزرنده
ات مانند کبی ایلکیدن زایل اولمیونلر ترجمه دوشمنلر ایله موکه ده
اوغراشور ایکن • قلوردی انلر بتکم بوزقلک ایاتی • وودوا الغوازی
وکادوا ویغبطون به • اشلاء شالت مع العقبان والرخم •
قوله وودوا الغوازی یعنی کفار رنجی اولمغی سودیلر ویغبطون یعنی
تمنی ایلدیلر اشلاء جمع شلودرکه عضو معناسنه در وشالت یعنی مرتفع
اولدی وعقبان جمع عقابدر بر قوشدرکه اکا طوشنجل دیرلر
ورخم جمع رخمه در اکا فارسیده کهنا دیرلر یعنی کافرلر رنجی
سودیلر شول وقت که حضرت رسالت علیه السلام کافرلری قتل ایلد کده
بیعتین اولدیکه تحقیقلق شول عقاب ورخمه اولوقوشلر کتورت هوایه

ایلتدکلری اعضای تمنی ایدرلردیکه نولیدی بز اول قوشلر
کتوردکلری اعضا اولیدق دیرلرایدی ترجمه آنک الینه
کرمسوز نولیدی دیو • قوشلر هیدوکی وتحمه قیلوردی غبطلق
تمضی اللیالی ولا یدرون عدتها • ما لم تکن من لیالی الاشهر الحرم •
قوله تمضی اللیالی یعنی نیجه کیجه لرکجردی ولیالی جمع لیله درولا
یدرون عدتها یعنی اول کیجه لرک عددین صنعتلرینی بلمزلردی
والاشهر الحرم ذی القعده وذی الحجه ومحرم وصفر ایلری در
که بودرت ایده اهل عرب جنک وقتال اکلی کندولره حرام قلمشلردی
اول سبیدن بو آیلره اشهر حرم دیدیلر وبیتک فحواسی اولدرکه
تحقیقلق سودیلر شول حالتده که اوزرلرینه نیجه کیجه لرکجردی ما
دامکه اشهر حرم کیجه لری اولمیه کیجه لرک عددینی بلمزلردی
اکرسؤال اولنورسه مصنف کیجه لری نیچون تخصیص ایلدی دنیلسه
جوابنده بز ایدورزکه حضرت رسالت علیه السلام واصحاب کبار رضی
الله عنهم اکثر جنکی کیجه لرده ایدرلردی اول سبیدن مصنف
کیجه لری تخصیص بلا الذکر ایلدی ترجمه کونلر کجردی صیمزلردی
مکر اول آیسی • ایا منی که واردرکه انک قدر وقیمتی •
کأنما الدین ضیف حل ساحتهم • بکل قرم الی لحم العدی قرم •

عدوا بیته ذود الحمکان جماعة الکلمی

التقدم بتمكين الرأي سيد اعظمه ديرلر و قدم بكسر الراء ترجمه
تخصيص ايدرلر كه اول شخص اشتهاء طعام ايله و اكل ايله اشتهار
تام بولمش ايدي يعني كويا كه دين اسلام بر قوتنقدر كه اول
كفره نك اوكني اوكنه كردي و هر سيد اعظمك مصاحبتيله
كه اول سيدلر كفره دن دشمن اولنلرك انلرينه حريص ايديلر
ترجمه كويا كه بونلر كرا ديه قوتلق اولدي بنا • هر قرم ايله دكه
دشمن اتنه دشت اتی • بجحفل خميس فوق ساحة ترمي بموج
من الابطال ملتطم • الخميس لشكردن عبارتدر و اهل عرب
لشكره خميس ديو تعبير ايدرلر اول سببدنكه لشكر بش
قسم اوزرينه منقسم در اولكي مقدمه در ايكنجي ميمنه در
اوچنجي ميسره در دردنجي ساقه در بشنجي قلبدر و ساحه
تيز يوريجي اتدن عبارة در و ترمي يعني اتر و ابطال جمع بطل
در كه بهادره ديرلر و ملتطم تلاطمدن مشتقدر كه بعضي بعضنه اورمقدر
يعني دين اسلام قوتنقدر كه كفارك ساحتنه نازل اولمشدر بر سيدك
مصاحبتنده كه اول سيد لشكر ايله چكرا اول عالمك اول
لشكر خوش رفتار اتلرك اوزرينه راكبلردر ايله لشكركه
بهادرلردن موج ملتطم اتر يعني اول لشكرك بهادرلري سول برينه

دو قنجي امواج كبيدر كه كفاري بري بريله اتر ترجمه
لشكر چكردي آت اوزرنده دكز كبي • كيم موجنك
بهادري ارندم ايدي يارتيتي • من كل منتدب لله محتسب
يسطو بمستأصل للكفر مصطلم • قوله منتدب الله تعالينك امريني
ارشد چيدر و محتسب اول كسنه در كه انك اشنى ريا اوله
و يسطو يعني حمله ايلر و مستاصل اول كسنه در كه آخر كسنه نك اصلنى
كوكندن قوپاره و مصطلم دخي هماندر اول معنايه در كه تفنن في
العبارة قصد اولنمشدر و بو اكي لفظدن مراد بو مقامده
قرآندر يعني اول بحر خميسك صفتي در يعني اول بحركه انده اكون
منتدب در و محتسب شول كسنه در كه اولدوغي حالنده
ايله كسنه لركه هر بريسي امر معروف و نهي عن المنكر ايدجيلر در
و هر بري نيك ايشلر خالص الله ايچون در شويله كه كفار طرفنه حمله ايليه لر
كفارك اصلني قلع و رفع ايدجيلر در قرآن عظيمك استعانتيله حمله
ايليه لر ترجمه هر بيري منتدب حقه هر بري محتسب • هر بيري
كوستردي كفاره سطوتي • حتى غدت ملة الاسلام وهي بهم
من بعد غربتها موصولة الرحم • ملت و دين و شريعت بر معنايه
در و موصول اولنمشدر و رحم قرابتدن عبارتدر و غدت

اي ظهرت يعني ظهور بولدي و ملة مرفوعدر فاعليدر فعلك
و موصولة مرفوعدر منصوبدر كه حال واقع اولمشدر ملتدن
يعني اول بحر تيغدن هر بريسي كوزه ايله حمله ايلرلر ايدي هر مرتبه
ده كه ملت اسلام ظاهر اولدي حال بوكه اول ملت اسلام
اول بحر جينك مصاحبندن ايدي موصولة الرحم اولدوغي
حالده كه ملت اسلام غريب اولدقدنصكره ايدي ترجمه
تا اولدي بونلر كله موصولة الرحم • عزتنه ثاني كيدوبن اسلام ملتي •
مكفولة ابدا منهم بخير اب • وخير بعل فلم تيتم ولم تئم • مكفولة
كفيللنمش اولدي و ابد مستول مانددر كه انك آخري اولمية وازل
اولدر كه انك اولي اولمية • وخير ابدن مراد حضرت رسالتدر عم
در وبعل عورتك اريدر فلم تيتم تيتمدن در يعني اناسوز اولدي
ولم تئم ايمدن در آمت المرأة دركه قجن عورت ارسز
اوله يعني حضرت رسالت عم عسكرينك هر بريسي كوزه نك
طرفنه بر مرتبه حمله ايلرلر دي كه ملت اسلام ظاهر اولدي اول
ملت اسلام خير ابله كفيللنمش اولدي كه اول خير اب حضرت رسول
الله صلى الله عليه وسلم در ودخي اول ملت اسلام من بعد يتيم اولمدي
ارسز عورت دخي اولمدي يعني ملت اسلام عالم جهانده ع

بخير اب المراد رسول عليه السلام

يتيم ايدي و بر طول عورت كبي اولمقدن قورتلدي ترجمه
قلما طول واوكسوز روا ته قله جون • اسلام حيثنه كافي
كفالتي • هم الجبال فسل عنهم مصادمهم • ماذا رأى منهم في كل
مصطدم • الجبال جمع جبلدر والمصادم معارض معناسنه در
و مصطدم محل معركه در مفعوله فسل عنهم مصادمهم يعني سؤال
ايله بيتك فحواسي اولدر كه يعني حضرت رسولك عم مبارك
عسكري شوكتده و عظمتده و استحكامده جبال كبي در ايدي
انلرك معارضلري قرلردن سؤال ايله كه حنين غزاسنده ع
هر معركه ده نه كورديلر ترجمه طغلاري درانلره صور طوقتلر
نيجه كورديلر انلرك انلره هيبتي • وسل حنينا وسل بدرا و
سل احدا • فصول حتف لهم ادهى من الوخم • قوله حنينا
بر موضعك اسميدر انده مؤمنلر ايله كافرلر اسننده
عظيم محاربه اولمشيدي و بدر دخي قيونك اديدركه اول قيونك
جوانبنده غزا اولمش ايدي و احد دخي بر طاغك اديدر كه اول
طاغده دخي مقاتله اولمشيدي و فصول جمع فصلدركه فصل
فصول اربعه نك بريسيدر فصول اربعه ربيع و صيف و خريف
و شتادر و فصل بينه الجلين شهرك و قلعه نك سوادينك التنده

اولان دیواره دیرلر که جمع فصولدر وحتف موت معناسنه
دروادیهای یعنی بدتر و وخم وخامتدن مشتقدر که ایام وبادن
وطاعوندن عبارتدر ومقام وخم دیرلر تجن اولمقامدن ساکن
اولنسه موافق اولمه وفصول اجائیزدرکه مرفوع اولوب
مبتداء محذوفک خبری اوله یعنی هذه المواضع فصول حتف لهم
دیمک اوله ویاخود منصوب اولوب فعل محذوفک خبری اوله
افعال ناقصه دن تقدیری کانت هذه المواضع فصول حتف
دیمک اوله وبیتک فحواسی اولدرکه اول کافرلردن سؤال
ایله که حنین غزاسنده وبدر غزاسنده واحد غزاسنده
حاللری نیجه اولدی اول زمان آنلره فصول حتف ایدی یعنی اولمک
زمانلری ایدی وطاعوندن بدتر ایدی ترجمه صوربری
صورحنین واحد وکوه‌سن • کیم نیجه اولدی انده فصولک وخامتی
المصدری البیض حمرا بعدما وردت • من العدی کل مسود من
اللمم • قوله المصدری یعنی کرودوندرجید روبیض جمع ابیضدر
که ابیض قلجه دیرلر وسویه دخی دیرلر وحمر جمع احمردرکه حمرتدندر
ورد حاضر اولمقدر ومسود اسوددن مشتقدر واللمم جمع لمه درکه
باشنک جوانبندن عبارتدر وقوله المصدری اصلنده مصدرین ایدی

که بعضیه مضاف اولمغله نون ساقط اولدی وحالت نصبیده در
که فعل محذوفک مفعولیدر تقدیری امدح المصدری
البیض دیمکدر یعنی بن مدح ایدرین شول کیمسنه لری که اول کیمسنه
لر آق قلجلری قان ایله قزیل دوندردیلر کفره دن بر نیچه‌لری
جانبی سیاه اولنلره اول قلجلر حاضر اولدقدن صکره یعنی کوکرنک
باشلری قان ایله قلجلری قزل ایلر ترجمه قزل قانه بویرکن
آق قلجلری • جانلرندی قلجله قاره لمتی • والکاتبان
بسمر الخط ما ترکت • اقلامهم حرف جسم غیر منعجم • قوله والکاتبان
کتب الادیدن یعنی صحتیاندکدکه جمعدن کتابت اوله وقوله
سمر جمع اسمردرکه غالب سکولر معنی در وخط بر موضع اندر
که اول موضعک سکولری غایتده خوب ومحبوبدر که بومحلده قلملرن
سکودر وحرفدن مراد طرفدر وحروف الاعضاء اطرافها
وجسم عرو فدر وغیر منعجم یعنی نقطه سز اولمق که جراحتده
وقوله والکاتبان عطف در المصدری البیض قولی اوزرینه
وبیتک فحواسی اولدرکه بن مدح ایدرین اول کیمسنه لری که انلر خط
ادلو بر لطیف ومعنا سکولر ایله کفره نک دریلرین خنجرلر ایله
انلرک سکولری اعضادن بر عضوک طرفنی جراحتسز ترک اتمزلر

وبعض نسخه ده حرف جیم غیر معجم دوشر که جیم قوی دوه دیرلر
نته کم عنتر عبسی بورنکون حیما فی الوغی وانیکه تری ایتنزل فیه القنا
هوار با ومعناسی انلرک سکولری کوده نک قوتلو دوه لرینک
اعضالرینی دخی اکثری جنکده جراحتسز ترک ایتمزلر ترجمه
یازرلری خط قلملک یازمدوغنی • سکولیه جمیکه یوق ایدی نقطه سی

شاکی السلاح لهم سیما تشیرهم • والورد متشاربا قیاما من السلم
شاکی السلاح اصل شاکیان ایدی که شاکونک حالتی نصبی ورنکه
جاری شاکون ورایت شاکین ومررت بشاکیان دیرسن
واضافتله نون ساقط اولدی وشاکی السلاح الکاتبان دن بدلدر
کاتبینک وصفی اولمق جائز دکلدر زیرا صفت ایله موصوف بیننده
مطابقت شرطدر بدل ایله مبدل منه بونک خلافنه ملابسدر
نته کم صاحب کشاف رحمه الله تعالی الله تعالینک سعد ملک له العزیز
العلیم غافر الذنب وقابل التوب شدید العقاب قولنده بو وجهی
تقدیر ایتدی والکاتبین شاکی السلاح ای تام السلاح یعنی سلاحلری
تام ایدی وسیما علامتدر وسیم برنجدر و بیتک معناسی اولدر که
بن مدح ایلر سؤال ایتمه لری که انلر کاتبین تیم الخط ایدیلر ایله
کاتبین که شاکی السلاح ایدیلر یعنی سلاحلری تام ومکمل ایدیلر ایله

شاکی السلاح که انلرک علامتلری واردر که اول علامت انلری
ممتاز ومستثنی ایلر حال بو که کل علامتله سلم اولوبر آنجیدن
اولور اول علامت رائحهٔ طیبه در ترجمه سیما ایله ممتاز ایدیلر
سلاحلو • ورودی بیلکدن ایدی ممیز علامتی • تهدی

الیک ریاح النصر نشرهم • فتحت الزهر فی الاکمام کل کم •
قوله تهدی یعنی هدیه کتورر سندن یا که و ریاح جمع ریحدر
ونصر ونصرة یردم معناسنه در ونشر رائحهٔ طیبه دن عبارتدر
والکمام جمع کمدر وکم بکسر الکاف چچک غنچه سنی ورتکی بتندیر
الیا بهادر در اولر دن عبارتدر وانما ضرورت شعریه اچون
یا تخفیف اولنمشدر ونشر منصوبدر تهدی نک مفعولیدر
یعنی نصرت نسیمی سندن انلرک رائحهٔ طیبه سن هدیه وبردی
پس ایدی پس انلرک هر بهادری غنچه لرین اچیک صنورسن
ترکیبک تقدیری فتحت کل کم من الاکمام الزهر تعقیده در زیرا
بو محلده ترکیب معنانک عکسیمیدر یعنی چونکه نسیم نصرت
حضرت رسالتمآبک عسکرینک رائحهٔ طیبه سن سکا هدیه
کتوردی پس ایمدی پس انلردن هر بر بهادری غنچه لر اکنده
اچلمش کل صناسن که رائحهٔ طیبه نک قوتی کولدن کلور

ترجمه نصرت ایله الله بکا قولازنی ، اکام الجنت
صنادک ابرانلاری زهرتی ، کأنهم فی ظهور الخیل نبت ربیة
من شدة الحزم لا من شدة الحزم ، خیل آتلردن عبارتدر
و نبت بتمک در و ربی جمع ربوه در و ربوه اولدر که
یردن یوکسک یه جکره واقع اوله و شدت بالکسر قتیلق و
استحکام معناسنه در و حزم بالتسکین زیرکلکدر و شد بالفتح
بغلمقدر و حزم بالضم جمع حزام در که حزام آتک قولانته
دیرلر یعنی حضرت رسالتک اصحاب رسولدن رضوان الله
علیهم اجمعین آتلر اوزرنده ثابت لردر شول یوصلو غلر
کبی که محکم و مستحکم دررلر حال بو که آنلرک زیرکلکلرینک استحکامندندر
آتلارک قولانلرینی بغلمقدن دکلدر یعنی بدرستی و راستی
آتلرک اظهار و زنده استحکاملری ذاتیدر متکلف ایله دکلدر ترجمه
ات ارقه سنده دیوار نبت آتلری ، حزمک دکل عزائملرینک شدتی
شدتی ، طارت قلوب العدی اشباعها لیخفة من باسهم فرقا
فما تفرق بین البهم و البهم ، قوله طارت طیراندن مشتقدر و باشن جلع
ایله محاربه ایلمکدر و فرق بفتح الراء و الفاء خوفدن عبارتدر
و بهم بفتح الباء و تسکین الهاء جمع بهمه در قوزی معناسنه در و بهم

بضم الباء و فتح الهاء شول آتلر که بهادرلقلری و شجاعتلری
اسملندن قنغی جانبدن کلهلری معلوم اولمز ما نافیه درو
تفرق فعلنک فاعلی در و قلوب العدی یعنی حضرت رسولک شدت
جنک ایتدکلری اجلدن کفره نک یورکلری قورقولرندن طیران
ایدوب اوچدیلر پس اول کفره نک کوکلری فرق ایتدی
که طائفه بهادرلر جماعتمی و یوخسه قوزیلر جماعتی میدر
یعنی قوزی صنورسن و حی بهادرلری جماعتنی صنورلر ایدی
غایت خوفلرندن و قورقولرندن ترجمه قورقولرندن آنلرک
اعدا داوکی کیدر ، فرق ایدیمز اولورلر اناملدن بهیمی
و من یکن برسول الله نصرته ، ان تلقه الاسد فی آجامها
تجم ، قوله تلق لقادن در که معناسی ... معناسنه در و اسد
بضمتین جمع اسد در و آجام شول یرلردر که انده ارسلان
اوله و تجم ای تخوف یعنی قورقر در یعنی شول کمسنه که آنک نصرتی
رسول الله ایله اوله شویله اگر اول کمسنه ارسلانلر مقاملرینه
ایکین کورسه لر ایدی اول ارسلانلر اول کمسنه دن قورقرلر ایدی
ترجمه میشه زارلرنده اسدلر قرزوع قیلور ، اوغراسلر
اگه که رسولیله نصرتی ، و لن تری من ولی غیر منتصر

به ولا من عدو وغير منتقم • الولي ضد العدو يعني دوست معناسنه در
ومنتصر يردم يوبجي ومنتقم منكر در يعني شول كمسنه لركه
اولمسنه نك نصرتي حضرت رسول ايليه در اول كمسنه البت البت
سن بر دوستي وغير منتصر كورميسن الا ير دم اوتمش كوره سن
واول كمسنه عدو اولنلردن بر عدوي غير منكر كورميسن
الا منكر الحال كوره سن **ترجمه** اول كلمه منكر هم اول كلمه
منتصر • اهل عداوتي حق اهل ولايتي • احل امته في حرز ملته
كالليث حل مع الاشبال في اجم • قوله حل يعني اشغه كتوردي وحرز
بكسر الحا وتسكين الرا محكم موضعدن عبارتدر حصار كبي وملت
ودين بر معنايه در وليث واسد في بر معنايه در واشبال
جمع شبل در كه شبل ارسلانك يورسيدر واجم جمع اجمه در
كه اجه ارسلان دوردوغي يره ديرلر يعني حضرت رسالت كندو
امتي كندو ملتي حصارينه كتوردي شول ارسلان اوغلاريله
مقامنه كيردي وبو بيتده حديث قدسيه اشارت وار در
لا اله الا الله حصني فمن دخل حصني امن من عذابي يعني كلمه لا اله
الا الله بنم حصارمدر وهر كيمكه بنم حصارمه كيره عذابدن امين اوله
ارسلان كبي ميشه ده قورا اول انكارين حرزي ايجنده قودي
ملتنك

قودي امتي • كم جدلت كلمات الله من جدل • فيه وكم خصم البرهان
من خصيم • يقال جدله اي القاه على الجدالة • وهي الارض وقوله جدلت
جدلت يعني يبانه اتدي وجدل يوزلنمش جدل ايدجي وبرهان
حجت معناسنه در وخصم بكسر الصاد شول كمسنه در كه اول كمسنه
خصومتنده غايتده قوي اوله وكلمات الله دن مراد قرآندر
يعني كلمات الله نيجه اهل جدل كمسنه لري يبانه اتدي اول جدلده
اولدقلري حالده برهان الله دخي خصومتنده قوي اولنلري
مغلوب قلدي **ترجمه** دوشدي يره نيجه دوشمن تنكري سوزلرين
هر كيم انوكله قلدي جدل وخصومتي • كفاك بالعلم في الامي معجزة
في الجاهلية والتاديب في اليتم • امي اولدر كه اوستاد اوكنده
نسنه اوقومامش اوله • وجاهليت وحي كلمزدن اول كي زمانه ديرلر
تاديب ادب ايلمكدر ويتم بضم اليا يتيم يتيما دن مشتقدر يعني
يوشندن بسكا علم لاتيناهي كفايت ايلر كه حضرت رسالت عليه السلام
امي ايكن بو قدر علم نهايتنه يتشدي باخصوص كه جاهليتده
ايدي وتاديبدن مراد نار سنده لك ايام صغرنده حضرت رسالت عليه السلام
كعبه ايتمهك بناسي اوزرنه كشف عورت ايلكش ايدي ناكاه بر
اواز حضرت رسالتك مبارك سمعنه يتشدي كه استر عورتنك

یا محمد دنلدی یعنی عورتنک اورت دیمکدر ترجمه معجزه شتم واجی
ده علم وادب یتیر • قومک سرایت ایلدیگی جاهلیتی • خدمته
بمدیح استقیل • ذنوب عمر مضی فی الشعر والخدم • قوله مدیح
مثل مدح کبی مصدر اقاله گناهدن گچمکدر واقاله بیعی دوندرمکدر
اما بو محلده گناهلردن گچمکدر یعنی اقاله طلب ایلدیگم ذنوب
جمع ذنبدر که ذنب گناهدر یعنی بن مدحه خدمت ایدرم که مدیح اول
ایله اقاله طلب ایدرم شول عمر گچیب اولان گناهلرین که
اول عمر شعرده و سایر خدمتلرده گچمشدر یعنی پادشاهک مدحنده
و خدمتنده گچمشدر یعنی پادشاهک مدحنده گچمشدر ترجمه
اذ قلدانی ما تخشی عواقبه • کأننی بهما هدی من النعم • قلد قلادهدن
مشتقدر که قلاده ترسین اگون بیوننه دقلدقلری نسنه درکه
اکا بوغوق دیرلر و قلاده دخی شول قربانلق دوه نک بوینه طاقلن
نسنه یه دیرلر که اول دوه قربانلق ایدوکی معلوم اولسون
اگون علامت ایدرو عواقب جمع عاقبتدر وهدی شول دوه
وشول بقره دیرلر که وشول غنم دیرلر که اول کعبة الله شرفها
الله تعالیه قربان اوله و نعم دوابدر دوه و بقر وغنمده استعمال
اولنور که جمع انعام گلور و قلدانی قلدنک تثنیه سیدر فاعلی شعر ایله

بن خدمت ایتدم ... شعر و غیره [illegible]

خدمدر

خدمدر یعنی چونکه بنم بوینمه قربانلق علامتی اولان قلاده
اصدیلر که اول قلاده اولمک علامتیدر که اول علامتک
عواقبندن قورقونلور گویا که بن اول شعر که وای احدیتک
واسطه سیله شول اولمک اگون متعین اولان قربانلغه بکزرم
ترجمه هدی نعم کبی بکا ان چون شعر ایله خدم تقلید قلدیلر
شول بوز قلادتی • اطعت غی الصبا فی الحالتین وما جصلت
الا علی الاثام والندم • قوله غی یعنی گمراه اولمقدر وصبا
اکی معنیسی وار دربری جهله میل اتمکدر و بری صبی ایله اولمقدر
وحالتیندن مراد حالت شعر ایله خدم در و اثام جمع اثمدر
که اثم گناه معناسنهدر وندم ندامتدر پشیمانلق معناسنهدر یعنی
اذا کان کذلک بن شعر ایله خدم حالتنده اوغلانلر له اویمغق
گناهه مطیع اولدم حال بوکه گناهلر و پشیمانلقدن غیری تحصیل
ایلمدم ترجمه عمرمدن حاصل ایلمدم الا گناهلری • چون ایلدم
ضلال صبایه طاعتی • فیا خسارة نفس فی تجارتها • لم تشتر
الدین بالدنیا ولم تسم • قوله خساره مغبونلقدر و قوله
تسم سومدندر که (عرض متاع بالبیع) برنسنه صاتون المقده بازار ایتمکدر
یعنی ای نفسک مغبونلغی اول نفسک تجارتنده دنیایی الدین

الدین

ایلمک ایله دینی یه صاتون آلدک ونه آلمغه بازار ایتشدک دنیای
دینه دکشوب بن بیع قلدم • ای نفسمک تجارتی الجنه خساده یتی
ومن یبع آجلا منه بعاجله • یبن له الغبن فی بیع وفی سلم • قوله
یبن دن مشتقدر ظاهر اولمق معناسنه در ومن شرطیه در که فعل مضارعی
مجزوم قیلور و بیع ومن باع یبیع مشتقدر وغبن بازارده الدنمق
در وسلم مقابله بیع در که عقد سلم دخی دیرلر یعنی شول کمسنه
که آخرتی دنیایه صتدی یعنی دنیایی آلدی وآخرتی عوض ویردی
اول کمسنه اکچون بیعده وعقده سلمده غبن ظاهر اولدی روز
قیامتده کندویه معلوم وظاهر اولور ترجمه مغبون ایدر اولا عین
اولمشه صتقاین • باطلدر انک کیسنک عقد وصفقتی •
ان آت ذنبا فما عهدی بمنتقض • من النبی ولا حبلی بمنصرم • قوله
منتقض صحیح معناسنه در وحبلدن مراد بو بیتده ایمان دردخی که
انجلین ایماندر ویاخود مرحوم ومغفور اولمقلغه حضرت رسالته
آدم براولمقدر ومنصرم منقطع معناسنه در یعنی کرچه بن کناهکارم
که کنتورمیشم اما بنم ایمانم حضرت رسول علیه السلام خلاف واقع
دکلدر ومنقطع دخی اولمز ترجمه بن اکر کناه ایسم اوزمدم وعهدی
صیمدم فارغ زندیه نوله بو جرم وجنایتی • فان لی ذمة

فما عهدی
صحیح

امانی

ذلة

منه بتسمیتی محمدا وهو اوفی الخلق بالذمم • قوله ذمة بر معنا
درکه اول معناسبیله آدمی خاصه کندوله وعلیه اولان
حقک وجوبنه اهل اولور که جمع در وقوله اوفی الخلق ای اوفی
المخلوق یعنی وفا ایلکده یکرک یعنی بدرستی وراستی حضرت
رسالت علیه السلام بنم برعهدم وارکه اتام نبی اول سلطان
ثقلینک اسم شریفیله تسمیه ایدوب آدی محمد قومشدر اول کوکه
اول سلطان عهده وفاده جمیع مخلوقاتک یکرکیدر ترجمه
واردر محمد دیکلمه دخی ذمتم • اول خوش رعایت ایدر جیدر عهد
وذمتی • ان لم یکن فی معادی آخذا بیدی • فضلا والا
فقل یا زلة القدم • قوله المعاد آخرتدر اما بو محلده مراد عهد
دن عبارتدر وزلة القدم ایاغی طایدرمق اولمق معناسنه در
یعنی اکر یا رسول الله فضل یوتندن بنم عهدمده بنم المی وتوجی
اولمیه سی باکه یا زلة القدم دی ترجمه دوتمازیسه
المی معادمده فضل ایدوب • دکل فغان ایدوب که قدم یوکنده
زلتی • حاشاه ان یحرم الراجی مکارمه • او یرجع الجار منه غیر محترم •
قوله حاشا بر کلمه در که معاذ الله معناسنه استعمال اولنور که تعتده
تنزیه ایلکدر وبونک ایکی حالی واردر که بری حرف اولوب

داخل اولدوغی اسمی مجرور قلمقدر وبرجالی فعل اولوب الی الكرم
جمله سی محلا منصوب حالنك مفعولی سیدر وراجی امید ایدیجی
در یعنی الله تعالی او سلطان رجا امید ایدیجی آنك شفاعتندن
محروم اولمقدن منزه اولوب واكه هم جوار اولان كسنه اندن
غیر محترم اولدوغی حالده رجوع ایلمكدن دخی منزه اولدی ترجمه
حاشا صنمن اكه اولدی غیر محترم • یاخود مكارمدن اولدیمن
نوله حسبی • ومنذ الزمت افكاری مدائحه • وجدته لخلاصی خیر
ملتزم • یعنی شول كوندن برو كه بنم نار خلاصیم
اكچون فكر روحه او سلطانك مدحلرینه التزام ایلدكم اول
سلطانی بنم خلاصمه غیر ملتزم بولدم اول بابده التزام كوستردی
ترجمه بولدم آنی خلاصمه بن خیر ملتزم • صرف ایده لی مداحته
كلی فكرم • ولن یفوت الغنی منه یدا تربت • ان الحیا ینبت
الازهار فی الاكم • یقال تربت الید یعنی فقیر اولدی وحیا
شول یغموردر كه یری احیا ایدر وازهار جمع زهردر كه زهر
چچكدر واكم یعنی جمع اكمه دركه الچه كسك یره دیرلر كه آنده
نبات ازبته یعنی شول كسنه كه او سلطانك مدحنه تشبث
ایدوب یاپشه بد دستی وركی اول كسنه دن غنا فوت اولمیه

كه هر كز فقر كورمیه زیرا یغمور خاصه سیدر كه تپه دكی یرلره
چچكلر بیتورر ترجمه طپراغه دشمن الی بولورا ندن توانكری
یغمور چچكلر كدیه چكلرده جنی • ولم ارد زهرة الدنیا التی
قطفت • یدا زهیر بما اثنی علی هرم • قوله ولم ارد ارادتدن اقتطفت
دن در وزهرة الدنیا یعنی زینة الدنیا لقوله تعالی ومنه
زهرة الدنیا لقوله تعالی ومنه زهرة الحیوة الدنیا وقوله قطفت
ای جمعت یعنی جمع ایلدی وزهیر شاعر كه یدر لقوله تعالی كه
هرم بن سنانی مدح ایلیوب اول سببدن او سلطانی مدح
ایلدوكده دنیا زینتی جمع اولنمق مراد اولنمز كه زهیر هرم بن سنانی
مدح ایلیوب اكه ثنا ایلدوكده اول زهیرك الی دنیا
زینتی جمع ایلدی بلكه بنم مرادم او سلطانك مدحی ایله عذاب
جحیمدن وعقاب الیمدن خلاصم ورضاء حق تعالی یه باعث اوله
ترجمه المدی زهرا لی هرمی كبی كمكسیله مال • بن قلدم انك
كبی بوندره ارادتی •
یا اكرم الخلق ما لی من الوذ به • سواك عند حلول الحادث العمم
قوله الوذ یعنی پناه دوتم وحلولدن مراد نزول حركتیدر
وعمم عام معناسنه در وحادثدن مراد موت حادثدر كه كل

نفس ذائقة الموت در یعنی ای مخلوقاتك اکرمی موت عام باکه نزول
ایلدوکده بنم سندن آرتوق پناهکاهم یوقدر که شیطان علیه
اللعنه نك شرندن ایمانمی سلامت قلهسین یارب • مرحمه • یوقدر بنم صیغنجاغم
سندن اوزکه ای • خلق اکرمی اودم که بلا قله نزولی •

ای یا رسول الله

ولن یضیق رسول الله جاهك بی • اذا الکریم تحلی باسم منتقم •
قوله ولن یضیق رسول الله یعنی طار اولمز وتحلی یعنی کشف وتجلی
اولوردی رسول منصوبدر حرف نداء محذوف ایله یعنی یا رسول
الله وبنیتك نحوانی اولدرکه یا رسول الله سنك حضرت عزت
قتنده جاهك ومرتبتك طار اولمز شول وقتکه الله کریم عاصیلره
منتقم اولوب انتقام ایلیه که کریم وحلیمدن عقوبت اشدّدرکه
نعوذ بالله من غضب الحلیم ونرجو من کرمه جزیل ثوابه • مرحمه •
ای حق رسولی جاهك بوقدر بکا صیق • اول دمکی اول کریم ایده خلق
نعمتی • فان من جودك الدنیا وضرتها • ومن علومك علم اللوح
والقلم • قوله وضرتها منصوبدر عطفدر دنیانك اوزرینه
ودنیا دخی تقدیرا منصوبدر بونك بیله که اسمیدر انّ نك و
ضره بر ارککی عورتی اوله اول عورتلرك احدهماسی
اوغی سنه ضره درکه اولکی عورت احدهما اجی سندن

متفره اولدوغیچون ضره درلر ومراد ضره دن بو محلده آخرتدر که
دنیانك ضره سیدر یعنی یا رسول الله سنك حضرت قتکده بنم یوك
وجاهك متضیق اولمز اول سببدنکه دنیا واخرتك جود
وعلم لوح وقلم دخی سنك علومکدندر یعنی جمیع علم که باذن الله تعالی
لوح محفوظده یازلمشدر سنك علومکدندر یا حبیب الله • مرحمه •
علمکدن اولدی لوح وقلم علمی هم وجود • جودکله حاصل اولدی بو
دنیا وضرتی • یا نفس لا تقنطی من زلة عظمت • ان الکبائر
فی الغفران کاللمم • قوله لا تقنطی یعنی نومید اولمه ولمم بفتح اللام
اصلده شول نسنه درکه انسان آنی احیانا اشلر حال بوکه عادت
دخی ایدینمزلر اما بو محلده لمم دن مراد صغیره در یعنی ای نفس شول
عظیم اولان زلتندن یعنی کناه کبایردن نومید اولمه یعنی کناه
اشلدوکك سببدن الله تعالینك رحمت عظیمه سندن امیدیکی
قطع ایلمه بدرستی وراستی کناه کبایر الله تعالینك عفو عظیمی و
رحمت کبریسی قتنده صغیره کبی در نته کم الله تعالی لا تقنطوا من
رحمة الله دیدی اول سببدن درکه یأس کفردر نته کم امن من الله
کفر اولدوغی کبی • مرحمه • ای نفس امید کی کسمه کناه کبیرن
غفران قتنده لمم کبیدر کبیره • لعل رحمة ربی حین یقسمها

تأتي على حسب العصيان في القسم • كلمه لعل ترجی ایچوندر که
امید طوتمقدر یعنی بدرستی و راستی بن امید طوترم که بنم ربمک
رحمتی قسمت اولنمق بنم عصیانمک حسبنجه کله یعنی بنم عصیانم
نه مرتبه ده کله کثرتینه ایسه رحمت الهیه دخی عصیانه قسمت
اولنمق بنم عصیانمک حسبنجه کله ترجمه اول امیدم رحمتی خدا
خلقه قسمت ایلیه • او مارزانک اوله عصیانجه رحمی • یارب
واجعل رجائي غير منعكس • لديك واجعل حسابي غير منخرم •
الانخرام بر لوب کوکلو اولمقدر و حساب بوحلقده ظن ایلمکدر یعلم
یعلم بابندن یعنی چونکه بر وجهله سندن امید طوتدم یا رب العالمين
بنم امیدمی و رجامی غير منعکس قیل یعنی امیدمک عکسین ایتمه یارب
و بنم ظنم غیر منخرم قیل یعنی ناتمام قلمه کرمندن سکا حسن ظن ایدرم
که سن اناموع ظن عبدی بی سوردک یا رب العالمین ترجمه
یارب قیل رجامی بنم غير منعکس • هم قیل حسابمی اولا لی
کرم حقیقتی • والطف بعبدك في الدارين ان له • صبرا متى تدعه
الاهوال ينهزم • لطف علی رفقدن عبارتدر و الله تعالی دن
توفیق و عصمتدر و دارینده مراد دنیا و آخرتدر و صبردن مراد نفسی حظ
اولدوغی نسنه دن منع ایلمکدر و تدعه دعوتدن مشتقدر و اهوال

یاربّ

جمع مولدر خوف معناسنه در یعنی یا رب سن کندو قولوکه
اکی جهانده لطف ایله بدرستی و راستی اول قولکک
بر صبری وار در که وقتا که اول قولی دعوت ایدرسین
اول صبر منهزم اولور یعنی قچر ترجمه لطف ایله قولوکه اکی
اوده وار انک صبری که قورقدلر ویررایکا هزیمتی •
وائذن لسحب صلوة منك دائمة • على النبي بمنهل و منسجم •
قوله السحب جمع سحابدر که بولتدر و صلوتدن مراد الله
تعالی دن رحمتدر و مؤمنلردن دعادر و ملائکه دن
استغفار در و منهل انهلالدر و انهلال یغمقدر و انسجام
دوکلمکدر و اما بو محلده منسجم سیل معناسنه در یعنی یا رب العالمین
دایما سندن حضرت حبیب الله علیه السلامک اوزرینه واصل
اولان صلوة بولتلرینه اذن ویر شول حالده که اول بولتلر
سندن رحمتی و مؤمنلردن دعا و ملائکه دن استغفاری
او سلطانک اوزرینه دایم یغدورجی و سیل اقیدیجی اولورلر
ترجمه دستور ویر صلوة سحابنه دایمی • سندن
نبینک اوزرینه یغدوره دعی • والآل والصحب ثم التابعين
لهم • اهل التقى والنقى والحلم والكرم • الال اهل بیتندر

وأذن

بعين

ودخی مؤمنلر دروصحب جمیع اصحابدر وتقی جمیع تقوا در
ونقی پاک ایکدر یعنی یارب حضرت رسالتک علیه السلام والنک
واصحابنک واتباعنک اوزرلرینه دائم سنون وصل اولنسون انواع
اولان صلوة بولنسلرینه اذن ویرایکلین اتباع وآبا
که انلر اهل تقی واهل نزهت واهل کرملردر
قدرت صلوة بولنسلرینه اذن ویرایکلین ترجمه
قدرت صلوة سجبه کرام است کای خدا هر دم ده ال احمده
فیض ایرد رحمتی • مارنحت عذبات البان ریح صبا •
واطرب العیس حادی العیس بالنغم • مابو تحلف دوام الحوندر
ورنحت العیس دیرر تحرک ومیل معنا ایله وعذبات
جمع عذبه در که عذب طرف معناسنه در وبان بر اغجدر که اکا صوتقون
اغاجی دیرلر سوجلع اولور وریح صبا شرق جانبندن اسن
یله دیرلر که کیجه کوندز برابر اولیجق اسر وعیس اول دوه در که
اقلغی زیاده اولور وصاری یعنی مختلط اوله وحادی وحدی
اوقیوجی معناسنه در وعیس تأنیثندن مراد اهل ارتحالدن بر جماعتدر
که قافله در ونغم جمع نغمه در که نغمه صوت حسنه دیرلر واطرب یعنی
شادی لق ویره وبو مقامده سایر بابه ذکر اعشو حضرت

رسول

ثم الرضی عن ابی بکر وعن عمر
وعن عثمان وعن علی ذی الکرم
واغفر لناظمها وقاریها
واسمع لسامعها بالعلم والکرم

رسول مصنف ریح صبا یی تخصیص ایکدن مراد اولدر که ریح
صبا حضرت رسوله مخصوص در که بیوردیلر نصرت بالصبا
واهلکت عاد بالدبور یعنی بن ریح صبا ایله بردم اولندم
وعاد قومی ریح دبور ایله هلاک اولدی وبینک قوامی
اولدر که یارب حبیبک حضرت رسالت علیه السلام اوزرینه وانک
آل واصحابی وانلرک اتباعی واتباعی اوزرینه دایما واصل
اولان صلوة ما بلوتلرینه مادامکه ریح صبا صوتقون
اغاجنک اطرافنی میل ایتدرد کجه ودخی اول لونی آغ وصاری
ایله مختلط اولان دوه یه حاجی قافله سی خواننده لرنک
نغمه لری طرب شادلق ویرد کجه اذن ویر که اول صلوة
بولنسلری متوالیا الی یوم القیمه انلرک اوزرلرینه یاغدور
واقید نحی اولسون ترجمه مادامکه آغج بودغنی برده در
باد صبا • یاخود سوندرر دوه حادی نغمی •
الحمد لله علی التمام • والرسول افضل السلام
م م

اضاف الدنا معنى الى الشعر
فطال ولا ادرك ما بقى با
فاجيه دون الوفا باوفت
على قدرها فعل الجفون عن الكسر

نظر التقبيح فى التقبيح موثرا
وتاتى حتى انما جاله

لقد زارنى من بعد حول مودعا
وطوق الدجا كان فى قصه الفجر
فقد ارضع دره بالوفه
تبيح ج الجم بدره بسلم

اجابه العتب حتى اتيه
تبيح ج الجم بالنهل عن البدر
قد طار الذابه من كواها
او وصل العده وار قوم

وله تا امك بالكاس شيئا
والناس حولك يقفون ودار
فاجيه يفعلات ان تكون واذابو
الناس حولك انا ان يكون مسرورا

عصمت ... عاشق ... من طلب
ابتك ... اول اس ... نجاته

دون ان ... اف وجر بود
دوات ... بر ... ود

هر ... ربا ... من ... كه سيلى
سهامى اوله ... شر ... ور

ابيوردگان ... احوالى
... فتنه ... وار

... لطف ... رونى
... اردو ... كرده دن تيمى

... افندى اوله ... او ايدوم
... حيدر ... فقى او ايدوم

... لطف ... ولو ...
... فعل ...

Süleymaniye U[mumî Kütüp]hanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 3795
Eski Kayıt No: